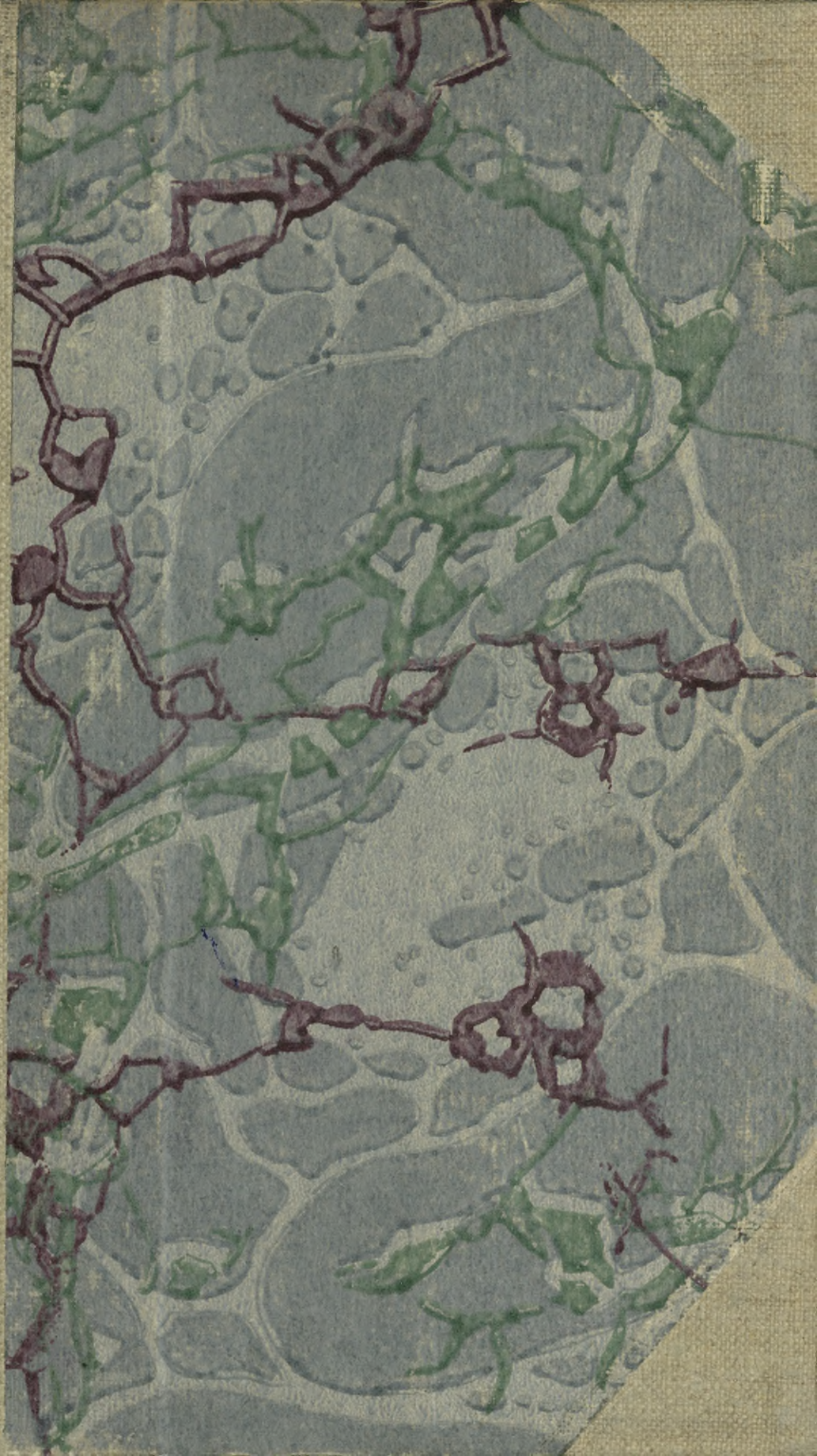

PROGRAM

CES. KRÓL.

SZKOŁY POLITECHNICZNEJ

WE LWOWIE

NA ROK NAUKOWY 1898/9.

XXVII.

WE LWOWIE.
NAKŁADEM SZKOŁY POLITECHNICZNEJ.
1898.

I. Związkowa drukarnia we Lwowie, ul. Lindego l. 4.

SPIS WYKŁADÓW.

I. Nauki matematyczne.

1. Matematyka kurs I.

Profesor: **Dr. Władysław Zajączkowski.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu w obu półroczach).

I. Zasady analizy wyższej. *a)* Wstęp do analizy: Teorya działań. Szeregi i iloczyny nieskończone. Równania algebraiczne. Wyznaczniki i sposoby rugowania. Ilości zmienne i ich funkcye. *b)* Rachunek różniczkowy: Różniczki i pochodne funkcyi jednej i wielu zmiennych. Wzór Taylora i Maclaurin'a. Symbole nieoznaczone. Maxima i minima. Styczność i krzywizna krzywych płaskich i przestrzennych. Styczność powierzchni. *c)* Rachunek całkowy: Całki określone i nieokreślone. Sposoby całkowania. Całki funkcyj algebraicznych i przestępnych. Sposoby przybliżone obliczania całek. Całki wielokrotne. Rektyfikacya i kwadratura linii krzywych. Komplanacya i kubatura powierzchni.

II. Geometrya analityczna. *a)* Układy spółrzędnych na płaszczyźnie i w przestrzeni. Wzory trygonomeryi płaskiej i sferycznej. Punkt, prosta i płaszczyzna. Miejsce geometryczne. *b)* Spółrzędne jednorodne. Stosunek podwójnego podziału i inwolucya. Teorya krzywych i powierzchni drugiego rzędu.

*

2. Repetytoryum matematyki elementarnej.

Profesor: **Dr. Władysław Zajączkowski.**

(Tygodniowo 2 godziny w obu półroczach).

3. Matematyka kurs II.

Profesor: **Dr. Placyd Dziwiński.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu w obu półroczach).

I. Analiza wyższa. *a)* Teorya całek określonych: Sposoby obliczania całek określonych. Całki określone wielokrotne. Całki Eulera. Całki i szeregi Fouriera. *b)* Teorya funkcyi zmiennej zespolonej. Ogólne własności funkcyi analitycznych. *c)* Teorya równań różniczkowych: Formowanie równań różniczkowych. Teorya Jakobianu. Całkowanie równań różniczkowych zwyczajnych rzędu pierwszego i rzędów wyższych, osobliwie liniowych. Całnowanie układu równań różniczkowych zwyczajnych. Całkowanie równań różniczkowych cząstkowych rzędu pierwszego, liniowych i ogólnych z trzema zmiennemi. *d)* Zasany rachunku przemienności.

2. Teorya ogólna linii krzywych i powierzchni *a)* Styczność i krzywizna krzywych skośnych i powierzchni. Powierzchnie prostokreślne. Powierzchnie drugiego rzędu. *b)* Linie krzywe na powierzchniach: Linie krzywiznowe, geodezyjne i asymptotyczne *c)* Kubatura i kwadratura powierzchni.

4. Repetytoryum matematyki wyższej.

Profesor: **Dr. Placyd Dziwiński.**

(Tygodniowo 2 godziny ćwiczeń w obu półroczach).

Powtórzenie i uzupełnienie wybranych ustępów z wyższej matematyki.

5. Wybrane działy z teoryi odwzorowania.

Profesor: **Dr. Placyd Dziwiński.**

(Tygodniowo 1 godzina w obu półroczach — dla słuchaczów z I. egz. państwowym).

Odwzorowania za pomocą funkcyj algebraicznych i ich odwróceń.

Powinowactwo niewymierne.

6. Geometrya wykreślna.

Profesor: **Dr. Mieczysław Łazarski.**

(Tygodniowo 4 godzin wykładu, 6 godzin rysunków w obu półroczach).

A. Metody geometryi wykreślnej:

1. Rzuty środkowe. 2. Szeregi punktów i pęki promieni, jednokreślność pęków i szeregów. Teorya krzywych rzędu drugiego. 3. Kolineacya, podobieństwo, powinowactwo, inwolucya, przystawanie i symetrya układów płaskich. 4. Kolineacya i powinowactwo układów przestrzennych. 5. Rzuty ortogonalne. 6. Axyonometrya.

B. Teorya krzywych i powierzchni w ogóle.

1. Krzywe wichrowate i powierzchnie rozwijalne: *a)* Stożki i walce krzywe wichrowate rzędu 3-go i 4-go; *b)* Linia śrubowa i powierzchnia śrubowa rozwijalna.

2. Teorya powierzchni wichrowatych: *a)* hyperboloida o jednej powłoce; *b)* paraboloida hyperboliczna; *c)* powierzchnie śrubowe wichrowate.

3. Teorya powierzchni rzędu 2-go krzywokreślnych: *a)* Kula; *b)* powierzchnie obrotowe rzędu 2-go jako utwory kolineacyjne kuli; *c)* powierzchnie rzędu 2-go trójosiowe, jako utwory powinowate z powierzchniami obrotowemi rzędu 2-go.

4. Teorya powierzchni obrotowych i obwiednich.

5. Konstrukcya cieniów własnych i rzuconych, oraz linii równego oświetlenia na powierzchniach.

6. Kamieniarka.

7. Mechanika teoretyczna.

Profesor: **Tadeusz Fiedler.**

(Tygodniowo 7 godzin wykładu w obu półroczach).

Zasadnicze pojęcia matematyczne i fizykalne.

Mechanika swobodnego i nieswobodnego punktu materyalnego. Potencyał.

Kinematyka, statyka i dynamika układów sztywnych z uwzględnieniem sposobów wykreślnych. Tarcie. Opór sztywności linew i łańcuchów. Statyka i dynamika układów sprężystych. Obliczanie belek prostych przy użyciu sposobów analitycznych i wykreślnych.

Zasady hydrostatyki i hydrodynamiki. Hydraulika.

8. Geodezya I.

Profesor: **Seweryn Widt.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w zimowem, 2 w letniem półroczu, 3 godziny ćwiczeń w zimowem, 5 w letniem półroczu i 4 godziny rysunków w obu półroczach).

a) Teorya błędów i rachunek wyrównania. Zasady rachunku prawdopodobieństwa. Zasady teoryi najmniejszych kwadratów. Wyrównanie spostrzeżeń bezpośrednich i pośredniczących. Wyrównanie spotrzeżeń pośredniczących zawarowanych. Wyrównanie graficzne. Przykłady wybrane ze wszystkich działów technicznych.

b) Miernictwo praktyczne. Zarys miernictwa. Najprostsze urządzenia i operacye miernicze. Pomiar parcel. Obrachowanie powierzchni. Dzielenie gruntów i regulacya granic. Zdjęcia stołem mierniczym. Pomiar wysokości. Poziomowanie. Tachymetrya. Fotogrammetrya. Zasady miernictwa górniczego. Sporządzania planów i wypracowanie zadań sekcyami.

9. Geodezya II.

Profesor: **Seweryn Widt.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach, 3 godziny ćwiczeń w półroczu letniem i 20 dniowe pomiary od 8. do 28. lipca).

Planimetrya. Różne metody mierzenia wysokości. (Niwelacya, trygonometryczny, barometryczny i termometryczny pomiar wysokości). Teorya instrumentu uniwersalnego. Tryangulacya. Pomiar większych obszarów. Trasowanie. Eksces sferyczny. Obliczanie trójkąta sferycznego. Rzędne sferyczne.

Wszystko to z uwzględnieniem teoryi błędów i wyrównania tychże.

10. Astronomia sferyczna.

Profesor: **Dr. Wacław Láska.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 2 ćwiczeń w półroczu zimowem).

Układy spółrzędnych. Miara czasu. Zmiany w położeniu płaszczyzn fundamentalnych. Aberacya Refrakcya. Paralaksa. Katalogi gwiazd i efemerydy. Wyznaczenie i obrachowanie czasu, szerokości jakoteż długości geograficznej i azimutu.

11. Geodezya III.

Profesor: **Dr. Wacław Láska.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 2 godziny ćwiczeń w półroczu letniem).

Współrzędne geodezyjne. Główne zadanie geodezyi dla sferycznych i sferoidalnych spółrzędnych. Geofizyka.

Historya. Teorya i praktyczne wykonanie pomiaru ziemi. Zasady rysowania map (Kartografia).

12. Fotogrammetrya.

Profesor: **Dr. Wacław Láska.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu i ćwiczeń w półroczu letniem).

Rys historyi. Zasady geometryi fotogrammetrycznej. Wypracowania zadań.

II. Nauki przyrodnicze.

---

13. Fizyka ogólna i techniczna.

Profesor: **Dr. Kazimierz Olearski.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu w obu półroczach).

Wstęp do fizyki: O ruchu, sile i energii.
Teorya ciepła.
Optyka.
Elektryczność i magnetyzm.

14. Ćwiczenia w laboratoryum fizycznem.

Profesor: **Dr. Kazimierz Olearski.**

(Tygodniowo 3 godziny w letniem półroczu).

15. Encyklopedya elektrotechniki.

Profesor: **Roman Dzieślewski.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obu półroczach).

Jednostki elektrotechniczne. Ogólne sposoby mierzenia wielkości elektrycznych. Ogniwa pierwotne i wtórne. Maszyny elektryczne. Zastosowanie prądu do oświetlenia, przenoszenia siły i elektrolizy.

16. Pomiary elektrotechniczne kurs I.*)

Profesor: **Roman Dzieślewski.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu zimowem i 3 godziny ćwiczeń w laboratoryum elektrotechnicznem w półroczu letniem).

Pomiary oporu przewodników stałych i płynnych. Wyznaczanie oporu właściwego przewodników. Mierzenie bardzo wielkich i bardzo małych oporów. Pomiar natężenia prądu i ilości elektryczności. Pomiar różnicy potencyałów i siły elektromotorycznej. Sprawdzanie instrumentów mierniczych.

17. Pomiary elektrotechniczne kurs II.*).

Profesor: **Roman Dzieślewski.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu letniem i 3 godziny ćwiczeń w laboratoryum w półroczu następnem).

Mierzenie natężenia pola magnetycznego, współczynników indukcyi. Pomiar maszyn elektrycznych. Pomiar światła.

18. Elektrotechnika szczegółowa*).

Profesor: **Roman Dzieślewski.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu zimowem).

a) Teorya i konstrukcya maszyn elektrzycznych o prądach stałych i zmiennych.

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu letniem).

b) Stacye centralne dla oświetlenia elektycznego. Lampy elektryczne. Obliczenie przewodów elektrycrnych. Systemy oświetlenia elektrycznego. Urządzenie stacyi centralnych.

19. Encyklopedya chemii.

Profesor: **Stefan Niementowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu letniem).

Najważniejsze wiadomości z chemii nieogranicznej i organicznej.

---

*) Jako przedmiot przygotowawczy potrzebną jest encyklopedya elektrotechniki.

20. Chemia ogólna nieorganiczna.

Profesor: **Stefan Niementowski.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w półroczu zimowem, a 3 godziny wykładu w półroczu letniem).

Rys historyi chemii Zasady chemii teoretycznej. Chemia ogólna na podstawie systemu peryodycznego.

21. Chemia ogólna organiczna.

Profesor: **Stefan Niementowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem, a 4 godziny wykładu w półroczu letniem).

Wstęp do chemii organicznej. Związki alifatyczne Związki aromatyczne. Związki budowy pierścieniowej izo- i heterocyklowe.

22. Chemia analityczna jakościowa.

Profesor: **Stefan Niementowski.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu i 20 godzin ćwiczeń w obu półroczach; dla słuchaczów kursu przygotowawczego do zawodu górniczego tygodniowo 1 godzina wykładu i 16 godzin ćwiczeń w półroczu zimowem).

23. Chemia analityczna ilościowa.

Profesor: **Stefan Niementowski.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu i 20 godzin ćwiczeń w obu półroczach).

24. Chemia rolnicza.

Docent płatny: **Dr. Roman Wawnikiewicz.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu letniem).

Wytwarzanie materyi organicznej w roślinach, jej przemiany, pokarmy roślinne.

Powstawanie gleby, jej własności fizyczne i chemiczne.

Nawozy, ich skład i działanie.

25. Mineralogia.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w półroczu zimowem; 2 godziny wykładu i 2 godziny ćwiczeń w półroczu letniem).

Morfologia minerałów (krystalografia). Krystalofizyka. Charakterystyka około 100 gatunków minerałów ważniejszych ze względów technicznych, ich występowanie i użycie.

26. Geologia kurs I. (Petrografia).

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w półroczu zimowem).

Charakterystyka minerałów wchodzących w skład skał Tekstury skał. Sposoby badania petrograficznego. Charakterystyka około sześćdziesięciu gatunków skał, ważniejszych ze względu na ich rozpowszechnienie lub użycie.

27. Geologia kurs II.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w półroczu letniem).

Zakres geologii. Temperatura w podziemiu Tektonika geologiczna. Geologia dynamiczna: działania wulkanizmu, wody, organizmów. Zadanie geologii historycznej.

28. Geologia Kurs III.

Profesor: **Julian Niedźwiedzki.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu wraz z demonstracyami w obu półroczach).

Formacye (systemy) geologiczne. Przegląd budowy geologicznej Galicyi.

(Dwudniowa wycieczka geologiczna).

29. Zoologia.

Profesor: **Dr. Eustachy Wołoszczak.**

(Tygodniowo 4 godz. wykładu i 2 godz. ćwiczeń w półroczu zimowem).

Część ogólna: Pojęcie, podział i historya zoologii. Ogólna budowa zwierzęcia. Morfologia. (Komórka. Tkanki. Narzędzia wyższego rzędu). Anatomia porównawcza. Historya rozwoju.

Część szczegółowa: I. Przegląd systematyczny zwierząt z szczególnem uwzględeieniem grup i gatunków w praktyce ważniejszych. II. Budowa ciała ludzkiego.

30. Botanika.

Profesor: **Dr. Eustachy Wołoszczak.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 2 godziny ćwiczeń w półroczu letniem).

I. Nauka o komórce. Anatomia i fizyologia roślin.

II. Morfologia i systematyka Skrytopłciowych (Kryptogamae), Nagoziarnowych (Gymnospermae) i Okrytoziarnowych (Angiospermae).

31. Encyklopedya leśnictwa.

Docent prywatny: **Kazimierz Acht.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach).

Pojęcie lasu i leśnictwa. Zarys botaniki leśniczej Nauka o drzewostanach. Uprawa i pielęgnowanie lasu. Użytkowanie lasu. Ochrona lasu. Urządzenie gospodarstwa lasowego. Ocenianie lasu i statyka leśna. Administracya lasu. Zadanie państwa woboc leśnictwa. Ustawodawstwo leśnicze. Historya i literatura leśnictwa.

32. Encyklopedya rolnictwa.

Docent płatny: **Dr. Kazimierz Miczyński.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem, 2 godziny w półroczu letniem).

A. Część ogólna:

Zasady uprawy roli, nawożenia i melioracyi rolnych. Zasady uprawy i produkcyi roślin gospodarskich.

Ogólne zasady organizacyi i zarządu gospodarstwa rolnego. O systemach i formach gospodarczych i ich przystosowaniu do danych warunków ogólno ekonomicznych.

B. Bonitacya gleby.

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w obu półroczach).

Nauka o glebie stosowana. Własności chemiczne i fizykalne gleby. O badaniu praktycznem, o klasyfikacyi i bonitacyi gleby. Zasady kartografii pedologicznej.

33. Wybrane działy z nauki rolnictwa.

Docent płatny: **Dr. Kazimierz Miczyński.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obu półroczach).

O nawozach pomocniczych czyli t. z. sztucznych i ich użyciu

O uprawie łąk; o trawach i innych roślinach.

O uprawie wierzby koszykarskiej.

III. Nauki technologiczne.

---

34. Technologia mechaniczna kurs I.

Profesor: **Juliusz Jaxa Bykowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach).

1. Część ogólna:

Technologia mechaniczna metali.

Rodzaje, wyrób i własności metali, a mianowicie: żelaza, miedzi, cynku, cyny, ołowiu, antymonu, glinu, złota, srebra, platyny, rtęci i aliażów.

Mechaniczne obrabianie metali.

Narzędzia ręczne i mechaniczne.

Technologia mechaniczna drzewa.

Rodzaje i własności drzewa. Obrabianie. Narzędzia ręczne i mechaniczne.

2. Część szczegółowa:

Wyrób szyn, blachy, drutu, rur, śrub i muter, gwoździ, igieł, szpilek i t. p.

35. Technologia mechaniczna kurs II.

Profesor: **Juliusz Jaxa Bykowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach).

1. Część ogólna:

Technologia przędziwa. Wyrób i własności przędziwa, a mianowicie: bawełny, lnu, konopi, juty, wełny i jedwabiu.

Przędzalnictwo i tkactwo, jako też narzędzia i maszyny prztyem używane.

2. Część szczegółowa:

Tkaniny gładkie, czynowate, wzorzyste i kosmate, tkaniny sukiennicze. Tkaniny oczkowe, gładkie i wzorzyste. Tkaniny gazowe.

Papiernictwo. Materyały, wyroby, maszyny.

36. Technologia chemiczna kurs I.*)

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obu półroczach).

Przemysł chemiczny ciał nieorganicznych: żelazo, cynk, ołów, miedź, cyna, siarka, sól kuchenna, boraks, saletra i sole potasowe; kwas siarkowy, azotowy i solny; soda, chlor, wapno bielące; sole amonowe, sinowe i chromowe; chloran potasowy, podsiarczyny; szkło rozpuszczalne; sole glinowe; ceramika; fabrykacya szkła; fabrykacya zapałek.

37. Technologia chemiczna kurs II.*)

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obu półroczach).

Przemysł chemiczny ciał organicznych: technologia cukru, alkoholu i piwa; krochmal, dekstryna i cukier gronowy; wyrób kleju i fabrykacya mydła.

38. Analiza chemiczno-techniczna

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 20 godzin ćwiczeń w obu półroczach).

Ćwiczenia praktyczne w pracowni chemiczno-technicznej.

---

*) Inne działy tego przedmiotu będą wykładane w roku przyszłym.

39. Analiza i produkcya chemiczno-techniczna.

Profesor: **Bronisław Pawlewski.**

(Tygodniowo 20 godzin ćwiczeń w obu półroczach).

Ćwiczenia praktyczne w pracowni chemiczno-technicznej.

40. Towaroznawstwo techniczne i ćwiczenia mikroskopii.

Profesor: **Dr. Eustachy Wołoszczak.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 3 godziny ćwiczeń w obu półroczach).

Historyczny rozwój umiejętności i jej ważność; charakterystyka surowców. Surowce roślinne: gumy, żywice i gumożywice, kauczuk, gutaperka, balata, opium, aloes, kamfora, katechu, gambir, ściągle, tłuszcze i woski roślinne, skrobie i mąki, włókna, kory, drzewa (szczególnie farbierskie), liście, kwiaty, owoce, nasiona, korzeniaki i rośliny zarodnikowe, mające techniczne zastosowanie, garbniki i farby roślinne. Surowce zwierzęce: tłuszcz i wosk, albumin, mięso, mleko, ser, miód, kleje, spodium, mączka kościana, jedwab, wełna, skóra, pergamin, koszenila i t. d.

Mikroskopia techniczna.

Ważność przedmiotu, teorya, budowa mikroskopów i ich ocena, przyrządy pomocnicze, mikrotechnika i mikrochemia, sposób przyrządzenia preparatów mikroskopowych i ich przechowywanie. Mikroskopowe badania przedmiotów towaroznawstwa technicznego, wykonane przez słuchaczów pod kierownictwem profesora.

41 Gorzelnictwo i krochmalnictwo.

Docent prywatny: **Dr. Roman Wawnikiewicz.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu letniem).

42. Technologia chemiczna oleju skalnego i wosku ziemnego.

Docent płatny: **Roman Załoziecki.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem).

Ogólne pojęcie, charakterystyka i klasyfikacya minerałów żywicznych. Olej skalny i wosk ziemny. Znaczenie w prze-

myśle wraz z krótkim historycznym przeglądem rozwoju fabrykacyi. Znachodzenie geograficzne i geologiczne z szczególnem uwzględnieniem stosunków krajowych. Sposoby wydobywania, przechowywania i przesyłania. Teorye tworzenia się i występowania ropy i wosku ziemnego. Ich własności fizyczne i chemiczne, skład i budowa chemiczna. Badanie materyałów surowych; charakterystyka ropy amerykańskiej, kaukazkiej i galicyjskiej. Szczegółowa fabrykacya olejów świetlnych, olejów smarowych i smarów stałych, parafiny, cerezyny, wazeliny, sadzy, koksu, asfaltu, gudronów. Własności i zastosowanie poszczególnych produktów fabrycznych, sposoby badania i oznaczenia wartości, zafałszowania i ich wykrycie. Konstrukcya lamp i proces oświetlenia lampowego. Fabrykacya gazu świetlnego z odpadków naftowych. Nafta jako materyał opałowy. Produkcya i statystyka. Ogólne urządzenie i prowadzenie fabryk: olejów, parafiny i cerezyny.

43. Oświetlanie i opalanie.

Docent prywatny: **Roman Załoziecki.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu letniem).

Fotometrya. Zastosowanie produktów naftowych do oświetlania w stanie gazowym, płynnym i stałym. Fabrykacya gazu z czczególnem uwzględnieniem gazu olejnego. Kalorymetrya. Zastosowanie produktów naftowych do opalania w formie gazowej, płynnej i stałej Konstrukcya palników naftowych i zastosowanie tychże do ogrzewania pieców domowych, kotłów parowych i destylacyjnych, parowozów i parostatków, pieców hutniczych i metalurgicznych.

44. Ćwiczenia laboratoryjne

w „krajowej Stacyi doświadczalnej dla przemysłu naftowego“, znajdującej się przy c. k. Szkole politechnicznej *).

Te ćwiczenia są połączone z wykładami nr. 42 i 43.

---

*) Wyjątek ze statutu stacyi doświadczalnej §. 3. g.: Krajowa stacya doświadczalna daje możność i sposobność słuchaczom Technologii chemicznej (III. i IV. rok Wydział chemii-technicznej) korzystania bezpłatnie z materyałów i przyrządów stacyi, jeżeli profesor Technologii chemicznej w porozumieniu z kierownikiem stacyi uzna za właściwe zająć ich badaniami

45. Ćwiczenia laboratoryjne w keramice

w krajowej keramicznej Stacyi doświadczalnej, znajdującej się przy c. k. Szkole Politechnicznej *).

Dyrektor Stacyi keramicznej: **Edmund Krzen.**

Ćwiczenia obejmują:

a) Badania materyałów surowych keramicznych na ich przydatność przemysłową.

b) Próby sporządzania mas na wszelkie rodzaje wyrobów keramicznych.

c) Próby sporządzania polew, szkliw, emalij i farb na wszelkie rodzaje wyrobów keramicznych.

d) Różne ćwiczenia technologiczne, a mianowicie: wypalanie pod *b)* i *c)* podanych prób w piecach Stacyi keramicznej.

IV. Nauki inżynierskie i budownicze.

---

46. Teorya maszyn **)

Profesor: **Tadeusz Fiedler.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach).

Część I.: Koła wodne, Turbiny, motory wodne tłokowe, pompy, wiatraki i wentylatory.

---

naftowemi. Również za poszczególnem zezwoleniem Grona profesorów mogą pracować w stacyi bezpłatnie pod kierunkiem profesora Techuologii chemicznej i w porozumieniu z kierownikiem stacyi ukończeni technicy, chemicy, którzyby pragnęli swe wykształcenie dopełnić, lub przeprowadzić specyalną pracę w gałęzi przemysłu naftowego.

*) Na podstawie układu c. k. Szkoły politechnibznej z Wydziałem krajowym.

Powyższe ćwiczenia laboratoryjne odbywają się równolegle z nauką o keramice (wykład nr. 45).

Do ćwiczeń w Stacyi keramicznej są uprawnieni:

1. Słuchacze III. i IV. roku Wydziału chemii technicznej.

2. Słuchacze c. k. Szkoły politechnicznej innych Wydziałów zawodowych, którzy kurs chemii swego Wydziału ukończyli i na naukę o keramice się zapisali.

**) Część I. i II. tego przedmiotu wykładane będą na przemian. W roku nauk 1898/9 wykładaną będzie Część II.

Część II.: Kotły parowe, Motory parowe i wybuchowe, ich stawidła i regulatory.

47. Encyklopedya mechaniki i nauki o maszynach.

Docent płatny: **Stanisław Zdobnicki.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obu półroczach).

Zasady statyki i dynamiki, teorya sprężystości i wytrzymałości, tudzież hydrostatyki i hydrodynamiki. Nauka o motorach i maszynach wogóle, jakoteż o maszynach w przemyśle chemicznym stosowanych.

48. Encyklopedya maszyn.

Profesor: **Juliusz Jaxa Bykowski.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w półroczu letniem).

Części składowe maszyn.

Motory zwierzęce, wodne, wietrzne, parowe, kaloryczne i gazowe. Maszyny transportowe dla ciał stałych i płynnych. Tabory dróg żelaznych. Maszyny budowlane.

49. Budowa maszyn kurs I.

Profesor: **Bogdan Maryniak.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu i 10 godzin ćwiczeń z konstrukcyi maszyn w obu półroczach).

Wykład:

a) Śruby, nity, czopy, wały, sprzęgacze, osie, łożyska, koła zazębione i pasowe, kręgi nieokrągłe, korby, trzony, tłoki i łączniki.

b) Wodzidła.

c) Transmisye linowe.

Ćwiczenia konstrukcyjne:

Obliczanie i konstrukcya wszystkich części maszyn, podanych w wykładzie.

50. Budowa maszyn kurs II.

Profesor: **Bogdan Maryniak.**

(Tygodniowo 6 godzin wykładu i 10 godzin ćwiczeń z konstrukcyi maszyn w obu półroczach).

Wykład:

a) Motory żywotne: Budowa maszyn i przyrządów do dźwigania ciężarów, jako to: wielokluby, windy i żurawie.

b) Motory nieżywotne: 1. Budowa maszyn parowych na podstawie teoryi tychże, obliczanie i ustalanie rozmaitych systemów kotłów parowych. Stawidła suwakowe, kruczkowe i wentylowe. Koła zamachowe. Ramy i fundamentowanie maszyn parowych. Budowa kondenzatorów i pomp powietrznych, oziębialnych i zasilających. 2. Budowa kół wodnych i turbin.

c) Łotoki, śluzy i akwadukty.

Ćwiczenia konstrukcyjne:

Obliczenie i konstrukcya maszyn podanych w wykładzie.

51. Obsługa, kontrola i konserwacya kotłów i maszyn parowych.

Profesor: **Tadeusz Fiedler.**

(Tygodniowo 1 godzina w półroczu letniem).

Ustawianie kotłów i maszyn parowych, zaszczelnianie. Obsługa kotłów i maszyn parowych i ustawy dotyczące. Dochodzenie usterek powstających w czasie ruchu. Sprawdzanie dzielności kotłów i maszyn parowych. Konserwacya kotłów i maszyn parowych.

52. Statyka budowli.

Profesor: **Maksymilian Thullie.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu zimowem).

Wiadomości wstępne ze statyki wykreślnej. Główne własności wieloboku sznurowego i wieloboku sił. Składanie sił równoległych, wyznaczanie momentu statycznego. Belka prosta podparta w dwóch punktach. Siły poprzeczne i momenty zgięcia dla obciążenia stałego. Wytrzymałość na ciągnienie, ciśnienie i ścinanie. Obliczanie nitów. Wytrzymałość na zginanie,

moment bezwładności, obliczanie przekroju belek żelaznych i drewnianych. Wytrzymałość na wyboczenie. Belki kratowe i więzary dachowe. Teorya sklepień, sklepienia kolebkowe, krzyżowe i baniaste, linia ciśnienia. Równowaga stoków. Parcie ziemi, obliczone analitycznie i wykreślnie. Mury oporowe.

53. Budowa mostów część I.

Profesor: **Maksymilian Thullie.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu letniem).

Mosty kamienne: Przepusty płytowe i sklepione, mosty sklepione i wiadukty jedno- i wieloprzęsłowe.

Obciążenie mostów drogowych i kolejowych. Siły poziome. Natężenie dopuszczalne. Belka jednoprzęsłowa zwykła. Działanie ciężarów skupionych i obciążenia ciągłego. Linie wpływowe. Wpływ poprzecznic. Wyznaczenie sił zewnętrznych belki ciągłej analityczne i wykreślne.

Mosty drewniane belkowe i rozporowe. Przyczółki, filary i jarzma mostowe.

54. Budowa mostów część II.

Profesor: **Maksymilian Thullie.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu zimowem, a 3 godziny wykładu i 8 godzin rysunków w półroczu letniem).

Belka kratowa równoległa i wieloboczna. Belka o kracie złożonej. Ilość materyału. Wyznaczenie wykreślne ugięcia belki kratowej. Belka ciągła.

Mosty drewniane kratowe. Mosty blaszane i kratowe żelazne. Filary kratowe. Wykonanie mostów, rusztowania i utrzymanie mostów.

55. Wybrane działy z budowy mostów.

Profesor: **Maksymilian Thullie.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w obu półroczach).

Belki statycznie niewyznaczalne. Zastosowanie prawa najmniejszości pracy odkształcenia.

*

56. Budownictwo wodne kurs I. (Roboty wodne I.).

Profesor: **Józef Rychter.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu w półroczu zimowem).

Pomiary wodne, projektowanie rowów i kanałów, nauka o fundamentach, regulacya rzek.

57. Budownictwo wodne kurs II. (Roboty wodne II.).

Profesor: **Józef Rychter.**

(Tygodniowo 5 godzin wykładu w zimowem półroczu, a 3 godziny w letniem. Rysunki 8 godzin tygodniowo w półroczu zimowem, 10 godzin tygodniowo w półroczu letniem).

Budowa jazów, osuszanie i nawodnianie; wodociągi i kanalizacya miast; spław drzewa; żegluga śródziemna.

58. Encyklopedya nauk inżynierskich.

Profesor: **Józef Rychter.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach).

Ogólne zasady projektowania dróg. Roboty ziemne. Główne własności kolei, budowa toru. Mosty kamienne drewniane i żelazne. Pomiary wodne, projektowanie kanałów. Zarys budowy jazów, wodociągi i kanały miejskie.

59. Melioracye rolne.

Docent płatny: **Jan Blauth.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 2 godziny rysunków w obu półroczach).

Osuszanie i nawodnianie.

Ogólne własności ziemi. Zasady fizyologii roślin, chemii rolniczej i uprawa roślin.

Działanie wody: opad, woda zaskórna, bieg wód, parowanie. Badanie ilości wody. Jakość wody. Badanie gruntu. Zasady melioracyj technicznych: podział tychże. Osuszanie rowami otwartymi mniejszych i większych obszarów. Drenowanie. Dreny podłużne, poprzeczne, Rerolla, Petersena. Fabrykacya drenów.

Nawodniania w ogóle, zalewowe, zwilżające, stokowe, grządkowe. Budowle wodne. Zestawienie kosztów melioracyi. Przykłady dokonanych w kraju melioracyj. Opłacalność. Spółki melioracyjne. Ustawa wodna.

Kultura torfów.

Kultura torfów: holenderska, Rimpau. Eksploatacya torfów na opał, na desinfekcyę, na ściółkę.

60. Budowa kolei żelaznych kurs I.

(Kolejnictwo kurs I.).

Profesor: **Roman** baron **Gostkowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem).

Wstęp do budowy kolei żelaznych.

Prawa ruchu lokomotywy. Adhezya konieczna do uzyskania ruchu. Opory ruchu. Prawa ruchu pociągów. Bieg pociągów po liniach poziomych, wzniesionych i spadzistych, jakoteż w łukach. Prędkość jazdy. Wpływ prędkości jazdy na stałość toru kolejowego. Jazda rozpędzającej się lokomotywy. Długość i stromość wzniesień, które przebyć może pociąg rozpędzający się. Stacye wodne, ich odległość od siebie.

61. Budowa dróg i kolei żelaznych kurs II.

Profesor: **Karol Skibiński.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu zimowem, a 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu letniem).

Projektowanie komunikacyi. Roboty ziemne. Praca zwierząt w pociągu. Spadki i łuki dróg. Trasowanie, budowa i utrzymanie dróg. Koszta budowy. Historyczny rozwój kolei żelaznych. Trasowanie generalne i szczegółowe. Wykonanie budowli podtorowych.

62. Budowa kolei żelaznych kurs III. i budowa tunelów.

Profesor: **Karol Skibiński.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu zimowem, a 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu letniem).

Budowa toru w całym zakresie kolei żelaznych. Utrzymanie kolei. Koszta budowy.

Budowa tunelów. Historyczny pogląd na rozwój budowy tunelów. Roboty przygotowawcze i górnicze. Odbudowa i obudowa sztolni i szybów. Odbudowa i obudowa całego profilu tunelu. Wytyczenie osi tunelu. Koszta budowy.

63. Kolejnictwo kurs I.

(Budownictwo kolei żelaznych kurs I.)

Profesor: **Roman** baron **Gostkowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem).

Prawa ruchu lokomotywy. Adhezya konieczna do uzyskania ruchu. Opory ruchu. Prawa ruchu pociągów. Bieg pociągów po liniach poziomych, wzniesionych i spadzistych, jakoteż w łukach. Prędkość jazdy. Wpływ prędkości jazdy na stałość toru kolejowego. Jazda rozpędzającej się lokomotywy. Długość i stromość wzniesień, które przebyć może pociąg rozpędzający się. Stacye wodne, ich odległość od siebie.

64. Kolejnictwo kurs II.

Profesor: **Roman Gostkowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu letniem).

Zużywanie się szyn. Trwałość progów, ich impregnowanie, koszta impregnowania. Komercyalna wartość progów. Przechyłka i rozszerzenie toru kolejowego. Ciepło potrzebne do wytwarzania pary w kotle lokomotywy. Urządzenie palowiska w lokomotywie. Siła ogrzewalna paliwa. Praca pary.

65. Kolejnictwo kurs III.

Profesor: **Roman** baron **Gostkowski.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w obu półroczach).

Związek między prędkością jazdy a oporem ruchu. Skutek użyteczny lokomotywy. Teorya hamowania. Krytyczny rozbiór hamulców używanych na kolejach. Wypracowanie i teorya rozkładu jazdy. Smarowanie wozów kolejowych. Ogrzewanie, oświetlanie i przewietrzanie wozów osobowych. Koleje elektryczne. Budowa taryfy kolejowej, teorya taryfowania. Krytyczny pogląd na taryfowanie. Kartele taryfowe.

66. Encyklopedya górnictwa.

Profesor: **Leon Syroczyński.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu i 1 godzina ćwiczeń w obu półroczach; wycieczka pięciodniowa do kopalń).

Górnictwo, zadanie przemysłu górniczego i nauki górnictwa. Przegląd naturalnych złożysk minerałów górniczych i wskazówki jakie nauka o złożyskach daje poszukiwaniom górniczym.

Roboty rozpoznawcze i poszukiwawcze: wiercenia.

Roboty wydobywalne i użycie materyałów wybuchowych; górniczo policyjne przepisy bezpieczeństwa przy tych robotach.

Budowle górnicze: kopanie i obudowanie szybów i chodników. Odbudowa kopalń: kamieniołomy, kopalnie i ługownie.

Przewożenie produktów górniczych w kopalniach, po chodnikach, w szybach, szybikach i na powierzchni, wraz z urządzeniem dróg, przyrządami i motorami do tego służącymi. Zjazd ludzi.

Przewietrzanie, i oświetlanie kopalń.

Odprowadzanie wody i maszyny do tego służące.

Przeróbka mechaniczna minerałów górniczych.

Administracya kopalń, społeczne i humanitarne instytucye; kasy brackie i ubezpieczenia.

Objaśnienie prawa górniczego w ogóle i rozróżnienia odrębnej własności górniczej; objaśnienie przynależności do gruntu i ustawodawstwa francuskiego.

Obowiązujące w Austryi ustawy górnicze.

67. Kurs eksploatacyi nafty i wosku ziemnego.

Profesor: **Leon Syroczyński.**

(2 godziny wykładu tygodniowo w półroczu letniem i 3-dniowa wycieczka).

Geograficzny i statystyczny obraz obecnej produkcyi minerałów żywicznych, ich użyteczność i wartość. Charakterystyczne cechy tych minerałów.

Znajdowanie się minerałów żywicznych w miejscach głównej, ich produkcyi; wskazówki, jakie daje dla poszukiwań to znajdowanie się ich i tłómaczenie powstania.

Wiercenie, odrębne jego cechy gdy chodzi o eksploatacyą nafty. Wydobywanie nafty z otworów świdrowych: ropotryski, pompowanie i rygi pompowe, torpedowanie otworów świdrowych. Oświetlanie kopalni nafty, wypadki pożarów. Przechowywanie nafty, zbiorniki, transport jej lądem i wodą, rurociągi.

Odbudowa kopalń wosku ziemnego wraz z robotami wydobywalnemi, kopaniem szybów i chodników. Transport produktów, odprowadzanie wody, przewietrzanie i oświetlanie kopalń. Oczyszczanie wydobytego wosku ziemnego, przeróbka mechaniczna i topielnie.

Administracya kopalń nafty i wosku ziemnego: ustanowienie ceny własnej produktu.

Przedstawienie i wyjaśnienie ustawy krajowej z r. 1884. normującej eksploatacyę minerałów żywicznych w naszym kraju i wydanych na podstawie tej ustawy górniczo-policyjnych rozporządzeń.

68. Głębokie wiercenia.

Profesor: **Leon Syroczyński.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem, 2 godziny rysunków w półroczu letniem).

Cel i użyteczność głębokich wierceń; systemy udarowego i obrotowego wiercenia.

Rodzaje wiercenia udarowego: klasyczne, linowe i kanadyjskie; opis dla każdego rodzaju używanych przyrządów, wiertalni i motorów; przebieg pracy wiertniczej, zabezpieczenie

ścian otworu i główne przy wierceniu zdarzające się wypadki; pompowanie. Zarząd wierceniem, inwentarz i formularze robót, koszta i kosztorysy.

Wiercenia obrotowe: metoda Fauvelle'a, t. j. użycie do wiercenia i szlamowania strumienia wody i jej odmiany, oraz metoda wiercenia dyamentowego. Szczegółowy opis przyrządów i zestawienie kosztu tych wierceń.

Porównanie wszystkich rodzajów wiercenia, przykłady głównych robót wiertniczych, wykonanych w Europie i w Ameryce, celem poszukiwania węgla, soli, nafty, wody i t. d.

Rysunki: Szkicowanie narzędzi i przyrządów wiertniczych, projektowanie rygów wiertniczych.

69. Budownictwo I.

Profesor: **Gustaw Bisanz.**

(Tygodniowo 6 godzin wykładu i 12 godzin rysunków w półroczu zimowem, a 8 godzin wykładu i 12 godzin rysunków w półroczu letniem*).

I. Materyały budowlane: Naturalne i sztuczne kamienie budowlane. Zaprawy. Drzewa budulcowe. Metale i inne materyały budowlane.

II. Konstrukcye budownicze: Wiązania z kamienia, drzewa i żelaza. Mury, ściany i podpory żelazne. Fundamenty, sklepienia. Stropy drewniane, żelazne i mięszane. Kotwy. Posadzki i podłogi. Dachy. Pokrycie dachów. Gzymsy. Wyprawy. Buksztele i rusztowania. Schody. Drzwi i okna. Wychodki. Kanały i zbiorniki. Ogrzewanie lokalne i centralne. Kuchnie. Wentylacye.

III. Ekonomia budownicza: Przedmiar i kosztorys. Cennik i analiza cen robót budowlanych. Warunki ogólne i szczegółowe dla wykonania tych robót Kierownictwo budowy.

---

*) Dla wydziału inżynieryi: 6 godzin wykładu i 10 godzin rysunków w półroczu zimowem, a 5 godzin wykładu i 8 godzin rysunków w półroczu letniem.

70. Encyklopedya budownictwa.

Docent płatny: **Jozef Janowski.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu zimowem, a 3 godziny wykładu i 6 godzin rysunków w półroczu letniem).

Nauka o materyałach: Kamienie naturalne i sztuczne. Wapno, gips, cement, zaprawy. Drzewo, metale i inne.

Konstrukcya. Wiązanie kamieni i cegieł. Łączenie drzewa, spajanie żelaza. Grunt i jego własności, wzmocnienie gruntu, zakładanie fundamentów. Mury nad ziemią, rozmaite ich rodzaje. Mury oporowe dla sklepień z teoryą praktyczną sklepień, rodzaje sklepień i ich budowa. Ciosiołka, wiązanie ścian, dachow, stropów. Schody. Krycie dachów. Stolarka, drzwi, okna, podłogi, posadzki. Zasadnicze wiadomości o ogrzewaniu i wentylacyi tudzież urządzaniu wychodków, kanałów, wodociągów. Zasady sporządzania kosztorysów.

Rysunki. W półroczu zimowem: Kopiowanie ze wzorów rozmaitych części składowych budynku. W półroczu letniem: Rysowanie szczegółów konstrukcyjnych ze szkiców w ciągu wykładów kreślonych, a przez słuchaczów notowanych.

71. Budownictwo II. (Architektura).

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygdniowo 3 godziny wykładu i 20 godzin rysunków w obu półroczach).

a) Rozwój architektury na podstawie historycznej od czasów greckich i rzymskich do najnowszych na podstawie budowli hieratycznych.

b) Architektura prywatna; założenia i urządzenia dzisiejszych domów mieszkalnych.

c) Rysunki i kompozycye w myśl wskazanych powyżej wykładów.

d) Zdjęcia zabytków starożytnych.

72. Historya architektury.

Docent prywatny: **Michał Kowalczuk.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obu półroczach).

Historyczny rozwój urchitektury od najdawniejszych do najnowszych czasów.

I. Starożytność i okres staro-chrześcijański*).

a) Architektura Egiptu; Chaldei, Asyryi, Fenicyi, Persyi i Azyi Mniejszej. Indyjska architektura jako epizod.

b) Architektura klasyczna (Grecya, Etrurya i Rzym). Rozwój budowy świątyń i budynków przeznaczonych do publicznych celów w Grecyi. Ważniejsze pomniki architektury greckiej w historycznym przeglądzie. Etruskie budownictwo jako podstawa rzymskiego: wpływ sztuki greckiej na rzymską. Systemy konstrukcyjne rzymskiej architektury. Pomniki w historycznym przeglądzie.

c) Architektura okresu starochrześcijańskiego. Założenie podłużne (bazylikowe) i centralne w państwie zachodnio-rzymskiem. Architektura bizantyńska.

d) Mahometańska architektura jako epizod.

II. Wieki średnie i nowożytne.

a) Architektura średnich wieków (okres romański i gotycki) od 10 do 16 stulecia. Formy najgłówniejszych części budowlanych. Przegląd najgłówniejszych pomników średniowiecznej architektury.

b) Odrodzenie sztuki (renaissance) ze szczególnem uwzględnieniem Włoch. Założenie kościelne bazylikowe, centralne i kopulaste. Budownictwo świeckie okresu renesansowego. Ważniejsze pomniki w historycznym przeglądzie.

c) Architektura późnego renensasu, barokowa drugiej połowy 18. i początków 19. wieku. Architektura tegoczesna, ze szczególnem uwzględnieniem Austryi.

---

*) Część I. i II. będą naprzemian wykładane. W roku naukowym 1898/9 wykładaną będzie część II. t. j. „Wieki średnie i nowożytne“.

73. Nauka form architektonicznych.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 2 godzin wykładu i 6 godzin rysunków w obu półroczach).

Pojęcie utworu architektonicznego, wpływ materyi na formę, piękność, styl i harmonię utworu architektonicznego.

Typy ornamentyki egipskiej i asyryjskiej. Style greckie i rzymskie. Sztuka starochrześcijańska i bizantyńska. Style mahometańskie. Formy sztuki romańskiej i gotyckiej. Style odrodzenia się sztuki w czasach nowszych.

W myśl tych wykładów rysunki i projekta samodzielne.

74. Budownictwo kolejowe.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu i 4 godziny rysunków w półroczu letniem).

Przeznaczenie i znaczenie stacyj kolejowych.
Sposób założenia stacyj i podział na kategorye.
Budynki stacyjne.

75. Kompozycye architektoniczne.

Profesor: **Julian Zachariewicz.**

(Tygodniowo 24 godzin rysunków w obu półroczach).

Wypracowania z zakresu architektury kościelnej i prywatnej.

Zdjęcia zabytków starodawnych.

76. Rysunki odręczne kurs I.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny w obu półroczach).

77. Rysunki techniczne.

Profesor c. k. Szkoły przemysłowej: **Jan Bogucki.**

Na Wydziale Inżynieryi i Budowy maszyn.

(Tygodniowo po 4 godziny w obu półroczach.

78. Rysunki odręczne kurs II.

Profesor: **Leonard Marconi.**

Na wydziale Budownictwa.

(Tygodniowo 6 godzin w obu półroczach).

79. Rysunki ornamentalne kurs I.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny w obu półroczach).

80. Rysunki ornamentalne kurs II.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny w obu półroczach).

81. Modelowanie kurs I.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 2 godz. ćwiczeń w zimowem i 4 godz. w letniem półroczu).

82. Modelowanie kurs II.

Profesor: **Leonard Marconi.**

(Tygodniowo 4 godziny ćwiczeń w obu półroczach).

V. Nauki społeczne i ogólnie kształcące.

---

83. Ekonomia społeczna.

Profesor: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w półroczu zimowem i 2 godz. wykładu w półroczu letniem).

Wstęp: Przedmiot ekonomii społecznej. Stanowisko jej w systemie nauk. Metoda. Czy istnieją „prawa“ społeczne i ekonomiczne. Zasady gospodarstwa ludzkiego. Kolektywizm i indywidualizm.

Nauka o produkcyi: Czynniki produkcyi. Przyroda. Praca. Kapitał. Warunki społecznej produkcyi. Wartość. Cena. Pieniądz. Rezultaty produkcyi i ich rozdział. Dochód i jego rodzaje. Zysk przedsiębiorcy. Renta gruntowa. Płaca. Procent.

Nauka o konsumcyi: Pojęcie i rodzaje konsumcyi. Potrzeby ludzkie. Zbytek. Oszczędzanie. Kapitalizacya. Własność indywidualna i zbiorowa kapitału, ziemi.

Nauka o asocyacyi: Związki gospodarcze naturalne. Plemię, ród, rodzina. Podział społeczny pracy i zawody gospodarcze. Właściwa asocyacya dobrowolna. Spółki, stowarzyszenia. Asocyacya przymusowa. Wolna konkurencya i jej skutki. Interwencya państa w życiu gospodarczem. Organizacya przymusowa pracy. Polityka gospodarcza i sycyalna.

84. Nauki prawnicze, prawo handlowe i wekslowe.

Profesor: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu letniem).

A) Część ogólno-prawna.

Pojęcie prawa. Źródła prawa. Zwyczaj, ustawa. Stosunek prawa do moralności. Rozwój prawa. Podmiot i podmiotowość w prawie. Osoby fizyczne i prawne. Podziały prawa.

B) Prawo handlowe.

Część ogólna: Handel. Czynności handlowe. Pojęcie kupca. Część szczegółowa: I. Prawo osobowe handlowe: Rodzaje kupców. Rejestr. Firma. Prokura. Księgi handlowe. Pomocnicy handlowi. Spółki handlowe i ich rodzaje. Stowarzyszenia. II. Prawo rzeczowe handlowe: Posiadanie. Własność. Zastaw. III. Zobowiązania handlowe: Kupno i sprzedaż. Przedsiębiorstwo komisowe. Spedytor. Przewoźnik. Przewoźnictwo kolei żelaznych. Giełda i czynności giełdowe. Sądownictwo handlowe.

C) Prawo wekslowe.

Wstęp. Historya weksla i prawa wekslowego. Źródła prawa wekslowego austryackiego. Weksel przekazowy i własny. Zdolność wekslowa i odpowiedzialność. Poręka wekslowa. Indos. Protest. Akcept. Sądownictwo wekslowe.

85. Administracya*).

Profesor: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 1 godzina wykładu w półroczu zimowem).

A) Część ogólna.

Pojęcie administracyi. Gałęzie administracyi. Prawo administracyjne i jego źródła. Pojęcie władzy i rządu. Rząd w ścisłem tego słowa znaczeniu. Samorząd. Reprezentacye interesów.

Organizm państwowy administracyjny w Austryi. Władze rządowe i ich rodzaje. Ciała autonomiczne: gminy, powiaty i kraje. Czynności administracyjne, postępowanie administracyjne. Stosunek administracyi do sądownictwa.

B) Część szczegółowa.

Stosunki polityczno-osobiste i ewidencya ludności. Policya bezpieczeństwa, stowarzyszeń i zgromadzeń, policya prasowa, teatralna, meldunkowa, paszportowa i służbowa. Policya moralności. Ochrona od wypadków. Policya budownicza, drogowa, fabryczna i górnicza.

Policya sanitarna. Ubodzy i klęski powszechne. Przepisy ogniowe, wodne i co do zaraz. Stowarzyszenia. Banki i instytucye kredytowe. Monety, miary i wagi. Wykupno służebności. Expropriacya. Sprawy wodne. Sprawy kultury krajowej. Górnictwo, handel i przemysł. Drogi i koleje. Stosunki służbowe i robocze.

Oświata i sprawy wyznaniowe. Sprawy wojskowe.

---

*) Wykład Administracyi obejmuje teoryę administracyi jakoteż całe austryackie prawo administracyjne w zarysie ogólnym. Natomiast te działy austryackiego prawa administracyjnego, które technicy potrzebują szczegółowiej poznać, wykłada prof. Dr. Pilat w osobnym cyklu wykładów rozłożonych na parę lat. Na rok 1898/9 przypada: Austryackie ustawodawstwo o ochronie i ubezpieczeniu robotników (vide Nr. 86. programu).

86. Austryackie ustawodawstwo o ochronie i ubezpieczeniu robotników.

Profesor: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 2 godziny w półroczu zimowem).

A) Część ogólna.

Wstęp historyczny. Pojęcie ustawodawstwa ochronnego w szerszem tego słowa znaczeniu i jego podział na właściwe ustawodawstwo ochronne i ustawodawstwo o ubezpieczeniach. Rozwój i stan jednego i drugiego ustawodawstwa w Austryi.

B) Część szczegółowa.

I. Właściwe ustawodawstwo ochronne. Pytania i pojęcia wstępne. Praca kobiet i dzieci. Normalny dzień pracy i przerwy w pracy. Spoczynek niedzielny i świąteczny. Urządzenia ochronne i sanitarne. Regulaminy fabryczne. Nadużycia przy wypłacie płac. Inspektorowie przemysłowi. Rygory karne.

II. Ustawodawstwo o ubezpieczeniach: Ubezpieczenie od nieszczęśliwych wypadków. Ubezpieczenie od choroby.

87. Ustawa o księgach publicznych.

Profesor: **Dr. Władysław Pilat.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu letniem).

O istocie i celu ksiąg publicznych w ogóle a ksiąg gruntowych w szczególności.

O urządzeniu i prowadzeniu ksiąg gruntowych. System inskrypcyjny i system hipoteczny, system księgi gruntowej. Sposób urządzenia ksiąg gruntowych w Austryi.

Rodzaje nieruchomości i rodzaje ksiąg. Rodzaje wpisów do ksiąg.

Zasady kierujące instytucyi ksiąg gruntowych. Zasada legalności. Zasada zezwolenia stron. Zasada dokładności. Zasada jawności Zasada prawy formalnej. Zasada wiarygodności. Zasada przymusu wpisywania. Skutki wpisu. Pierwszeństwo hipoteczne. Władze hipoteczne. Postępowanie w sprawach hipotecznych.

88. Ustawy budownicze i kolejowe.

Profesor: **Gustaw Bisanz.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w półroczu zimowem).

I. Ustawy budownicze: Władze budownicze. Upoważnieni technicy. Przemysł budowniczy. Policya budownicza i przepisy budownicze.

II. Ustawy drogowe: Przepisy tyczące się ponoszenia kosztów budowy i utrzymania dróg publicznych. Policya drogowa.

III. Ustawy wodne: Prawo własności i użytkowanie wód. Postanowienia tyczące się ponoszenia kosztów robót wodnych. Spółki wodne. Policya wodna.

IV. Ustawy kolejowe: Wpływ administracyi państwowej na sprawy kolejowe. Koncesye kolejowe.

89. Nauka o katastrze i ustawach mierniczych.

Profesor: **Seweryn Widt.**

(Tygodniowo 2 godziny w obu półroczach).

Krótki rys rozwoju katastru. Instrukcya z roku 1865. Instrukcya z r. 1887. Ustawy dotyczące ewidencyi o katastrze z roku 1883. Najnowsze rozporządzenia.

90. Buchalterya*).

Docent płatny: **Dr. Maryan Lewakowski.**

(Tygodniowo 2 godziny wykładu w obu półroczach).

Pojęcie wstępne.

O buchalteryi w ogóle — różne systemy tejże.

Zasady i system buchalteryi podwójnej oraz pojedynczej.

O założeniu, prowadzeniu i zamknięciu ksiąg handlowych według buchalteryi podwójnej i pojedynczej.

O bilansowaniu.

Zasady korespondencyi handlowej i styl kupiecki.

O rachunkach bieżących i metodach zamykania tychże.

Ćwiczenia praktyczne — o mianowicie: książkowe prowadzenie przedsiębiorstwa przemysłowego z uwzględnieniem dotyczącej korespondencyi i obliczeń; zamknięcie ksiąg i zestawienie bilansu.

*) Jako przedmiot przygotowawczy poleca się ekonomię społeczną i prawo handlowe i wekslowe.

91. Nauka prowadzenia praktycznego ksiąg rachunkowych, korespondencyi handlowej, tudzież prac kantorowych.

Nauczyciel: **Ludwik Veltzé.**

(Tygodniowo 3 godz. wykładu z ćwiczeniami w obu półroczach za osobnem honoraryum).

Główne zasady i podział buchalteryi systematycznej na metody obecnie praktykowane ze względu na ich zastosowanie.

Ćwiczenia praktyczne, dotyczące całości pewnego okresu rachunkowego, według metody włoskiej, niemieckiej i amerykańskiej.

Porównanie metod poszczególnych między sobą z uwydatnieniem ich stron dodatnich i ujemnych.

Ćwiczenia zamknięć samoistnych z uwzględnieniem przedsiębiorstw osób pojedynczych i spółek z kapitałem zmiennym, oraz towarzystw akcyjnych i udziałowych z kapitałem stałym.

Prace kantorowe oraz korespondencya handlowa łączyć się będą ściśle z ćwiczeniami buchalterycznymi; z pierwszych jednak będą uwzględniane szczególnie ćwiczenia dotyczące kalkulacyi towarów, dyskontu z weksli, oraz obliczeń odsetek, wypadających z rachunku bieżącego.

92. Ustawy akcyzowe.

Docent płatny: **Stanisław Prokopowicz.**

(Tygodniowo 3 godziny wykładu w półroczu zimowem).

93. Język niemiecki.

Nauczyciel: **Dr. Albert Zipper.**

(Tygodniowo 4 godziny wykładu w obu półroczach).

Ćwiczenia w konwersacyi. Tłómaczenia z polskiego. Czytanie dzieł niemieckich.

Wykłady o wybitniejszych zjawiskach nowszej i najnowszej literatury.

94. Język francuski.

Nauczyciel: **Jan Amborski.**

(Tygodniowo 3 godziny w obu półroczach).

95. Język angielski kurs I.

Nauczyciel: **Józef Kropiwnicki.**

(Tygodniowo 2 godziny w obu półroczach).

96. Język angielski kurs II.

Nauczyciel: **Józef Kropiwnicki.**

(Tygodniowo 2 godziny w obu półroczach).

97. Język włoski.

Nauczyciel: **Kazimierz Koniński.**

(Tygodniowo 3 godz. w obu półroczach za osobnem honoraryum).

---

*

PLAN NAUK NA ROK 1898–9.

(W. znaczy wykład. Ć. znaczy ćwiczenie. R. znaczy rysunki. Znakiem* oznaczone przedmioty są polecone).

A. Wydział inżynieryi.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1	5	—	—	5	—	—
	Geometrya wykreślna . . .	6	4	-	—	4	—	—
	Rysunki z geometryi wykreśln.	6	—	—	6	—	—	6
	Fizyka ogólna i techniczna .	13	5	—	—	5	—	-
	Encyklopedya chemii . . .	19	—	—	—	3	—	—
	Rysunki odręczne I.	76	—	—	4	—	—	4
	*Repetytoryum matematyki elementarnej	2	—	2	—	—	2	—
	*Ekonomia społeczna	83	4	—	—	2	—	—
	*Encyklopedya elektrotechniki	15	2	—	—	2	—	—
II.	Matematyka II.	3	5	—	—	5	—	—
	Mechanika teoretyczna . . .	7	7	—	—	7	—	-
	Geodezya I. (miernictwo) . .	8	2	-	—	1	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi . . .	8	—	2	—	—	3	—
	Rysunki techniczne	77	—	—	4	—	—	4
	*Nauka form architektonicznych	72	1	—	—	1	—	—
	*Rysunki z nauki form architektonicznych	72	—	—	2	—	—	2
	*Pomiary elektrotechn. kurs I.	16	2	—	—	—	3	—
	*Pomiary elektrotechn. kurs II.	17	—	—	—	2	—	—
	*Nauki prawnicze, prawo handlowe i wekslowe	84	—	—	—	1	—	—
	*Administracya	85	1	—	—	—	—	—

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
III.	Geodezya II.	9	4	—	—	3	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi II. . .	9	—	3	—	—	3	-
	20 dniowe pomiary w polu.							
	Statyka budowli	52	5	—	-	—	—	—
	Rysunki ze statyki budowli .	52	—	—	4	—	—	—
	Budownictwo I.	69	6	—	—	5	—	—
	Rysunki z budownictwa I. .	69	—	—	10	—	—	8
	Budowa mostów część I. . .	53	—	—	-	5	—	—
	Rysunki z budowy mostów część I.	53	—	—	—	—	—	6
	Geologia I. i II.	26, 27	2	1	—	4	—	—
	Buchalterya	90	2	—	—	2	—	—
	*Encyklopedya rolnictwa . .	32	3	—	—	2	—	—
	*Bonitacya gleby	32	1	—	—	1	—	—
	*Encyklopedya leśnictwa . .	31	3	—	—	3	—	—
	*Głębokie wiercenia	68	3	—	—	—	—	2
	*Kurs eksploatacyi nafty i wosku ziemnego	67	—	—	—	2	—	—
	*Encyklopedya górnictwa . .	66	3	1	—	3	1	—
	*Pomiary elektrotechniczne II.	17	—	3	—	—	—	—
IV.	Astronomia sferyczna z ćwiczeniami	10	4	2	—	—	—	—
	Geodezya III.	11	—	—	-	4	2	—
	Budowa kolei żelaznych I. .	60	3	—	—	—	—	—
	Budowa dróg i budowa kolei żelaznych II.	61	3	—	—	3	—	—
	Rysunki z budowy dróg i budowy kolei żelaznych . .	61	—	—	4	—	—	6
	Budowa mostów część II. . .	54	4	—	—	3	—	—
	Rysunki z budowy mostów część II.	54	—	—	6	—	—	8
	Budownictwo wodne I. . .	56	5	—	—	—	—	—
	*Kolejnictwo kurs II. . . .	64	—	—	—	3	—	—
	*Chemia rolnicza	24	—	—	—	3	—	—
	*Technologia mechaniczna I. .	34	3	—	—	3	—	—
	*Geologia III.	28	2	—	—	2	—	—
	*2 dniowa wycieczka geolog.							

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
V.	Ustawy budownicze i kolejowe	88	2	—	—	—	—	—
	Budowa kolei żelaznych III. i budowa tunelów . . .	62	3	—	—	3	—	—
	Rysunki z budowy kolei żel. III. i z budowy tunelów .	62	—	—	4	—	—	6
	Budownictwo wodne II. . .	57	5	—	—	3	—	—
	Rysunki z budownictwa wodnego II.	57	—	—	8	—	—	10
	Budownictwo kolejowe . . .	89	—	—	—	2	—	—
	Rysunki z budownictwa kolej.	89	—	—	—	—	—	4
	Encyklopedya maszyn . . .	48	—	—	—	4	—	—
	*Kolejnictwo kurs III. . . .	65	3	—	—	3	—	—
	*Wybrane działy z nauki rolnictwa	33	2	—	—	2	—	—
	*Melioracye rolne	59	3	—	2	3	—	2
	*Wybrane działy z budowy mostów	55	1	—	—	—	1	—
	*Fotogrammetrya	12	—	—	—	1	1	—
	*Austryackie ustawodawstwo o ochronie i ubezpieczeniu robotników	86	2	—	—	—	—	—

Na wszystkich latach poleca się obce języki i ich literaturę a mianowicie: język niemiecki, francuski, angielski i włoski — kunszta (jak: „Praktyczne prowadzenie ksiąg handlowych“ i t. d.) — oraz przedmioty ogólnie kształcące.

Ad A. Kurs geometrów.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1	5	—	—	5	—	—
	Geometrya wykreślna . . .	6	4	—	—	4	—	—
	Rysunki z geometryi wykreślnej	6	—	—	6	—	—	6
	Geodezya I. (miernictwo I.) .	8	2	—		1	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi I. . .	8	—	2		—	3	—
	Ekonomia społeczna	83	4	—	—	2	—	—
	Fizyka ogólna i techniczna .	13	5	—	—	5	—	—
	*Repetytoryum matematyki elementarnej	2	—	2	—	—	2	—
II.	Matematyka II.	3	5	—	—	5	—	—
	Geodezya II.	9	4	—	—	3	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi II. . .	9	—	3	—	—	3	—
	20-dniowe pomiary w polu .	—	—	—	—	—	—	—
	Astronomia sferyczna . . .	10	4	2	—	—	—	—
	Geodezya III.	11	—	—	—	4	2	—
	Encyklopedya rolnictwa . .	32	3	—	—	2	—	—
	Bonitacya gleby	32	1	—	—	1	—	—
	Ustawa o księgach publicznych	88	—	—	—	2	—	—
	Nauka o katastrze i ustawy miernicze	90	2	—	—	2	—	—
	Encyklopedya leśnictwa . .	31	3	—	—	3	—	—

Na wszystkich latach poleca się obce języki i ich literaturę, a mianowicie język niemiecki, francuski, angielski i włoski — kunszta jak: „Praktyczne prowadzenie ksiąg handlowych“ i t. d. — oraz przedmioty ogólnie kształcące.

B. Wydział Budownictwa lądowego.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1	5	—	—	5	—	—
	Geometrya wykreślna . . .	6	4	—	—	4	—	—
	Rysunki z geometryi wykreślnej	6	—	—	6	—	—	6
	Fizyka ogólna i techniczna .	13	5	—	—	5	—	—
	Rysunki odręczne I.	76	—	—	4	—	—	4
	Nauka form architektonicznych	73	1	—	—	1	—	—
	Rysunki z nauki form architektonicznych	73	—	—	2	-	—	2
	*Repetytoryum matematyki elementarnej	2	—	2	—	—	2	—
	*Encyklopedya elektrotechniki	15	2	—	—	2	—	—
II.	Mechanika teoretyczna . . .	7	6	—	—	6	—	—
	Rysunki odręczne II. . . .	79	—	—	6	—	—	6
	Nauka form architektonicznych	73	1	—	—	1	—	—
	Rysunki z nauki form archit.	73	—	—	2	—	—	2
	Geodezya I. (miernictwo) . .	8	2	—	—	1	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi I. . .	8	—	2	—	—	3	—
	*Nauki prawnicze, prawo handlowe i wekslowe	84	—	—	—	1	—	—
	*Administracya	85	1	—	—	—	—	—
	*Repetytoryum matematyki II.	3	—	2	—	—	2	—
III.	Encyklopedya chemii . . .	19	—	—	—	3	—	—
	Statyka budowli	52	5	—	—	—	—	—
	Rysunki ze statyki budowli .	52	—	—	4	—	—	—
	Budownictwo I.	69	6	—	—	8	—	—
	Rysunki z budownictwa I. .	69	—	—	12	—	—	12
	Rysunki ornamentalne I. . .	79	—	—	4	—	—	4
	Geologia I.	26	2	1	—	—	—	—
	Modelowanie I.	81	—	2	—	—	4	—
IV.	Encyklopedya maszyn . . .	48	—	—	—	4	—	—
	Budownictwo II.	71	3	—	—	3	—	—
	Rysunki z budownictwa II. .	71	—	—	20	—	—	20

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
IV.	Ustawy budownicze i kolejowe	88	2	—	—	—	—	—
	Historya architektury część I. i II.	72	2	—	—	2	—	—
	Rysunki ornamentalne II. .	80		—	4	—		4
	Modelowanie II.	82	—	4	-	—	4	—
	*Buchalterya	90	2	—	—	2	—	—
V.	Encyklopedya nauk inżynierskich	58	3	—	—	2	—	—
	Kompozycye architektoniczne	75	—	—	24	—	—	24
	Historya architektury I. i II.	72	2	—	—	2	—	—
	*Budownictwo kolejowe . . .	74	—	—	—	2	—	
	*Rysunki z budownictwa kolejowego	74	—	—	-	—		4
	*Technologia mechaniczna I. .	34	3	—	—	3	—	—
	*Austryackie ustawodawstwo o ochronie i ubezp. robotników	86	2	—	—	—	—	—

Na wszystkich latach poleca się obce języki i ich literaturę a mianowicie: język niemiecki, francuski, angielski i włoski — kunszta (jak: „Praktyczne prowadzenie ksiąg handlowych“ i t. d.) — oraz przedmioty ogólnie kształcące.

C. Wydział budowy maszyn.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1	5	—	—	5	—	—
	Geometrya wykreślna . . .	6	4	—	—	4	—	—
	Rysunki z geometryi wykreślnej	6	—	—	6	—	—	6
	Fizyka ogólna i techniczna .	13	5	—	—	5	—	—
	Rysunki odręczne I.	76	—	—	4	—	—	4
	*Repetytoryum matematyki elementarnej	2	—	2	—	—	2	—
	*Ekonomia społeczna	83	4	—	—	2	—	—
	*Encyklopedya elektrotechniki	15	2	—	—	2	—	—
II.	Matematyka II.	3	5	—	—	5	—	—
	Repetytoryum wyższej matematyki	4	—	2	—	—	2	—
	Mechanika teoretyczna . . .	7	7	—	—	7	—	—
	Geodezya I. (miernictwo) . .	8	2	—	—	1	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi I. . .	8	—	2	—	—	3	—
	Rysunki techniczne	77	—	—	4	—	—	4
	*Nauki prawnicze, prawo handlowe i wekslowe	84	—	—	—	1	—	—
	*Administracya	85	1	—	—	—	—	—
	*Pomiary elektrotechniczne kurs I.	16	2	—	—	—	3	—
	*Pomiary elektrotechniczne kurs II.	17	—	—	—	2	—	—
III.	Encyklopedya chemii . . .	19	—	—	—	3	—	—
	Technologia mechaniczna I. .	34	3	—	—	3		—
	Teorya maszyn	46	3	—	—	3	—	—
	Budowa maszyn I.	49	5	—	—	5	—	—
	Ćwiczenia konstrukcyjne z budowy maszyn I.	49	—	—	10	—	—	10
	Encyklopedya budownictwa .	70	2	—	—	2	—	—
	Rysunki z encyklopedyi budownictwa	70	—	—	—	—	—	6
	*Kolejnictwo I. i II.	63, 64	3	—	—	3	—	—

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
III.	*Encyklopedya leśnictwa . .	31	3	—	—	3	—	—
	*Pomiary elektrotechniczne kurs II.	17	—	3	—	—	—	—
	*Elektrotechnika szczegółowa .	18	2	—	—	2		—
	*Głębokie wiercenia	68	3		—	—	—	2
	*Encyklopedya górnictwa . .	66	3	1	—	3	1	-
	*Kurs eksploatacyi nafty i wosku ziemnego	67	—	—	—	2	—	
IV.	Technologia mechaniczna II.	35	3	—	—	3	—	—
	Budowa maszyn II.	50	6	—	—	6	—	-
	Ćwiczenia konstrukcyjne z budowy maszyn II.	50	-	—	10	—	—	10
	Encyklopedya nauk inżynierskich	58	3	—	—	3	—	-
	Buchalterya	90	2	—	-	2	—	—
	*Kolejnictwo III.	64	3	—	—	3	—	--
	*Technologia chemiczna oleju skalnego i wosku ziemnego	42	3	—	—	—	—	—
	*Austryackie ustawodawstwo o ochronie i ubezpieczeniu robotników	86	2	—	—	—	—	—
	*Obsługa, kontrola i konserwacya kotłów parowych . .	51	—	—	—	1	—	—

Na wszystkich latach poleca się obce języki i ich literaturę, a mianowicie: język niemiecki, francuski, angielski i włoski — kunszta (jak: „Praktyczne prowadzenie ksiąg handlowych“ i t. d.) — oraz przedmioty ogólnie kształcące.

Ad C. **Kurs przygotowawczy dla kandydatów zawodu górniczego.**

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R
I.	Matematyka I.	1	5	—		5	—	—
	Geometrya wykreślna . . .	6	4	—	—	4	—	-
	Rysunki z geometryi wykreśl.	6	—	—	6	—	—	6
	Fizyka ogólna i techniczna .	13	5	—	—	5	—	—
	Chemia ogólna nieorganiczna	20	4	—	—	3	—	—
	Chemia analityczna jakościowa	22	1	—	—	—	—	—
	Ćwiczenia w labor. ch. an. jak.	22	—	20	—		—	—
	Chemia analityczna ilościowa	23	—		—	1	—	—
	Ćwiczenia w labor. ch. an. ilość.	23	—	—	—	—	20	—
II.	Mechanika teoretyczna . . .	7	7	—	—	7	—	—
	Geodezya I.	8	2	—	—	1	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi I. . .	8	—	2	—	—	3	—
	Mineralogia	25	3	1	—	2	2	—
	Budowa maszyn I.	49	5	—	—	5	—	—
	Ćwicz. konstr. z bud. maszyn I.	49	—	—	4	—	—	4
III.	Teorya maszyn	46	3	—	—	3	—	—
	Budowa maszyn II.	50	5	—	—	5	—	—
	Ćwicz. konstr. z bud. masz. II.	50	—	—	6	—	-	6
	Geologia I. i II.	26, 27	2	1	—	4	—	—
	Geodezya II.	9	4	—	—	3	—	—
	Ćwiczenia z geodezyi II. . .	9	—	3	—	—	3	—
	Buchalterya	90	2	—	—	2	—	—
	*Nauki prawnicze, prawo handlowe i przemysłowe . .	84	—	—	—	1	—	—
	*Administracya	85	1	—	—	—	—	—
	*Encyklopedya budownictwa .	70	2	—	—	2	—	—
	*Rysunki z encyklopedyi bud.	70	—	—	—	—	—	6
	*Głębokie wiercenie	68	3	—	—	—	—	2
	*Encyklopedya górnictwa . .	66	3	1	-	3	1	—
	*Technologia chemiczna oleju skalnego i wosku ziemnego	42	3	—	—	—	—	—
	*Kurs eksploatacyi nafty i wosku ziemnego	67	—	—	—	2	—	—

Na wszystkich latach poleca się obce języki i ich literaturę, a mianowicie: język niemiecki, francuski, angielski i włoski — kunszta (jak: „Praktyczne prowadzenie ksiąg handlowych“ i t. d.) oraz przedmioty ogólnie kształcące.

D. Wydział Chemii technicznej.

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półroczu					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
I.	Matematyka I.	1	5		—	5	—	—
	Fizyka ogólna i techniczna .	13	5	—	—	5	—	—
	Chemia ogólna nieorganiczna	20	4	—	—	3	—	—
	Chemia analityczna jakościowa	22	1	—	—	—	—	—
	Ćwiczenia w laboratoryum chemii analitycznej jakościowej	22	—	20	—	—	—	—
	Chemia analityczna ilościowa	23	—	—	—	1	—	—
	Ćwiczenia w laboratoryum chemii analitycznej ilościowej	23	—	-	—	—	20	—
	*Botanika	30	—	—	—	4	2	—
	*Zoologia	29	4	2	—	—	—	—
	*Repetytoryum matematyki elementarnej	2	—	2	—	—	2	—
	*Ekonomia społeczna	83	4	—	—	2	—	—
	*Encyklopedya elektrotechniki	15	2	—	—	2		—
II.	Mineralogia	25	3	1	—	2	2	—
	Chemia ogólna organiczna .	21	3	—	—	4	—	—
	Chemia analityczna ilościowa	23	1	—	—	1	—	—
	Ćwiczenia w laboratoryum chemii analit. ilościowej . . .	23	—	20	—	—	20	—
	Encyklopedya mechaniki i nauki o maszynach	47	5	-	—	5	—	—
	*Pomiary elektrotechnicz. kurs I.	16	2	—	—	—	3	—
	*Nauki prawnicze, prawo handlowe i wekslowe	84	—	—	—	1	—	
	*Administracya	85	1	—	—	—	—	—
	Austryackie ustawodawstwo o ochronie i ubezpieczeniu robotników	86	2	—	—	—	—	—
	*Ćwiczenia w labor. fizycznem	14	—	—	—	—	3	—
III.	Technologia chemiczna I. . .	36	4	—	—	4	—	—
	Analiza chemiczno-techniczna	38	—	—	—	—	20	—
	Encyklopedya budownictwa .	70	2	—	—	2		—
	Rysunki z encyklopedyi bud.	70	—	—	3	—	—	6
	Geologia I. (Petrografia) . .	26	2	1	—	—	—	—
	*Geologia II.	27	—	—	—	4	—	—

Rok	Przedmiot	Liczba spisu wykładów	Tygodniowa liczba godzin w półrocru					
			zimowem			letniem		
			W.	Ć.	R.	W.	Ć.	R.
III.	*Głębokie wiercenia	68	3	—	—	—	—	2
	*Encyklopedya górnictwa . .	66	3	1		3	1	—
	*Kurs eksploatacyi nafty i wosku ziemnego	76	—	—	—	2	—	—
	*Ustawy akcyzowe	91	3	—	—	—	—	—
	*Encyklopedya rolnictwa . .	32	3	—	—	2	—	—
	*Bonitacya gleby	32	1	—	—	1	—	—
IV.	Chemia rolnicza	24	—	—	—	3	—	—
	Technologia chemiczna . . .	37	4	—	—	4	—	—
	Towaroznawstwo techniczne .	40	2	3	—	2	3	—
	Analiza i produkcya chemiczno-techniczna	39	—	20	—	—	20	—
	*Technologia chemiczna oleju skalnego i wosku ziemnego	49	3	—	—	—	—	—
	*Encyklopedya rolnictwa . .	32	3	—	—	2	—	—
	*Bonitacya gleby	32	1	—	—	1	—	—
	*Buchalterya	90	2	—	—	2	—	—
	*Oświetlanie i opalanie . . .	43	—	—	—	2	—	—
	*Wybrane działy z nauki rolnictwa	33	2	—	—	2	—	—
	*Ustawy akcyzowe	91	3	—	—	—	—	—
	*Geologia III.	28	2	—	—	2	—	—
	2-dniowa wycieczka geologiczna	—	—	—	—	—	—	—

Na wszystkich latach poleca się obce języki i ich literaturę, a mianowicie: język niemiecki, francuski, angielski i włoski — kunszta (jak: „Praktyczne prowadzenie ksiąg handlowych“ i t d.) — oraz przedmioty ogólnie kształcące.

ETAT OSOBOWY

C. K. SZKOŁY POLITECHNICZNEJ.

(Tytuły umieszczone niżej).

Rektor.

Gustaw Bisanz.

Prorektor.

Roman br. Gostkowski.

Dziekan Wydziału Inżynieryi.

Karol Skibiński.

Prodziekan Wydziału Inżynieryi.

Maksymilan Thullie.

Dziekan Wydziału Budownictwa lądowego.

Seweryn Widt.

Prodziekan Wydziału Budownictwa lądowego.

Mieczysław Łazarski.

Dziekan Wydziału Budowy maszyn.

Juliusz Jaxa Bykowski.

Prodziekan Wydziału Budowy maszyn.

Tadeusz Fiedler.

Dziekan Wydziału Chemii technicznej.

Bronisław Pawlewski.

Prodziekan Wydziału Chemii technicznej.

Dr. Kazimierz Olearski.

Grono profesorów.

Julian z Lwigrodu Zachariewicz, architekt, p. z. profesor budownictwa II. (architektury), kawaler orderu żelaznej korony III. klasy, prezes c. k. komisyi egzaminacyjnej dla II-go egzaminu rządowego na wydziale Budownictwa lądowego, członek komisyi egzaminacyjnej dla architektów autoryzowanych, konserwator zabytków sztuki, członek Rady szkolnej krajowej, członek Rady król. stoł. m. Lwowa, b. rektor w latach 1877/8 i 1881/2 (Kastelówka, wila Julietka).

Władysław Zajączkowski, doktor filozofii, p. z. profesor matematyki, członek czynny c. k. Akademii umiejętności w Krakowie, docent matematyki w krajowej szkole gospodarstwa lasowego, członek c. k. komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich we Lwowie, naczelny dyrektor galicyjskiej Kasy oszczędności, b. rektor w latach 1878/9 i 1885/6 (Ulica Sykstuska l. 46).

Julian Niedźwiedzki, p. z. profesor mineralogii i geologii, docent prywatny tychże przedmiotów w c. k. Uniwersytecie, członek czynny c. k. Akademii umiejętności w Krakowie, członek c. k. komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich, były rektor w latach 1879/80, 1884/5 i 1887/8. (Ulica Mickiewicza boczna).

Bogdan Maryniak, p. z. profesor budowy maszyn, c. k. komisarz egzam. dla kandydatów na nadzorców maszyn i kotłów parowych, b. rektor w r. 1886/7. (Ulica św. Mikołaja l. 15).

Józef Rychter, inżynier, p. z. profesor budownictwa wodnego, prezes c. k. komisyi egzaminacyjnej dla II-go egzaminu rządowego na wydziale Inżynieryi, członek komisyi egzaminacyjnej dla autoryzowanych inżynierów budowy i inżynierów kultury, były rektor w roku 1892/3. (Plac św. Jura l. 7).

Juliusz Jaxa Bykowski, p. z. profesor technologii mechanicznej, b. rektor w r. 1883/4. (Ulica Kornela Ujejskiego l. 10).

Gustaw Bisanz, architekt, p. z. profesor budownictwa I., członek komisyi egzaminacyjnej dla autoryzowanych architektów

i inżynierów budowy i inżynierów kultury, członek komisyi egzaminacyjnej na majstrów przemysłu budowlanego, były rektor w r. 1888/9. (Ulica Kornela Ujejskiego l. 12).

Karol Skibiński, p. z. profesor budowy dróg kolei żelaznych i tunelów, członek komisyi egzaminacyjnej dla autoryzowanych inżynierów budowy, b. rektor w roku 1891/2. (Ulica Wronowskich l. 6).

Bronisław Pawlewski, p. z. profesor technologii chemicznej, prezes c. k. komisyi egzaminacyjnej dla II-go egzaminu rządowego na Wydziale chemii-technicznej, członek Rady król. stoł. miasta Lwowa, chemik przysięgły sądowy dla spraw garbarskich, członek krajowej komisyi dla spraw przemysłowych, członek krajowej Rady górniczej, b. rektor w r. 1895/6. (Gmach laboratoryum chemicznego).

Placyd Dziwiński, doktor filozofii, p. z. profesor matematyki, członek c. k. komisyi egzaminacyjnej dla kandydatów na nauczycieli szkół średnich i wydziałowych we Lwowie, członek c. k. komisyi egzaminacyjnej dla geometrów autoryzowanych, członek honorowy Towarzystwa politechnicznego we Lwowie, b. rektor w r. 1893/4. (Ulica Batorego l. 38).

Mieczysław Łazarski, doktor filozofii, p. z. profesor geometryi wykreślnej, b. rektor w r. 1896/7. (Ulica Małeckiego l. 6).

Roman baron **Gostkowski**, p. z. profesor kolejnictwa, b. radca generalnej Dyrekcyi austryackich kolei państwowych, członek honorowy Towarzystwa politechnicznego we Lwowie, członek Rady stoł. król. miasta Lwowa, b. rektor w r. 1897/8. (Ulica Franciszkańska l. 5).

Kazimierz Olearski, doktor filozofii, p. z. profesor fizyki ogólnej i technicznej. (Ulica Na Bajkach l. 7).

Leonard Marconi, p. z. profesor rysunków odręcznych, ornamentalnych i modelowania, honorowy członek akademii „Panteon“ w Rzymie. (Ulica Sadownicka l. 1).

Maksymilian Thullie, dyplomowany inżynier, p. z. profesor budowy mostów, członek komisyi egzaminacyjnej dla autoryzowanych inżynierów budowy i inżynierów kultury, członek Rady król. stoł. m. Lwowa, b. rektor w r. 1894/5. (Ul Dąbrowskiego l. 9).

Stefan Niementowski, doktor filozofii, p. z. profesor chemii ogólnej, członek korespondent Akademii umiejętności w Krakowie. (Gmach laboratoryum chemicznego).

Roman Dzieślewski, p. z. profesor elektrotechniki. (Ulica Mickiewicza boczna).

Tadeusz Fiedler, p. z. profesor mechaniki i teoryi maszyn. (Ulica Krzyżowa l. 19).

Seweryn Widt, p. z. profesor geodezyi kursu I. i II. (miernictwa I. II.) prezes komisyi egzaminacyjnej na kursie geometrów, autoryzowany inżynier budowy, zaprzysiężony znawca sądowy dla spraw budownictwa, tudzież drogowych, wodnych i kolejowych, docent inżynieryi w krajowej szkole gospodarstwa lasowego we Lwowie. (Ulica Sykstuska l. 56 A).

Eustachy Wołoszczak, doktor filozofii i doktor praw, p. n. profesor zoologii, botaniki i towaroznawstwa technicznego. (Ulica Sapiehy l. 15).

Wacław Láska, doktor filozofii, p. n. profesor astronomii sferycznej i geodezyi wyższej. (Gmach główny).

Władysław Pilat, doktor praw, p. n. profesor ekonomii, społecznej prawa handlowego i wekslowego i administracyi, docent c. k. uniwersytetu we Lwowie. (Ulica Długosza l. 10).

Leon Syroczyński, p n. profesor encyklopedyi górnictwa, górnictwa nafty i głębokich wierceń, członek komisyi ustanowionej w Borysławiu do ocenienia praktycznego uzdolnienia kierowników i dozorców kopalń wosku ziemnego. (Ulica Kopernika l. 23).

Maryan Lewakowski, doktor praw, j. n.

Stanisław Zdobnicki, inżynier c. k. kolei państwowych j. n.

Docenci płatni.

Roman Wawnikiewicz, doktor filozofii, profesor chemii w wyższej szkole rolniczej w Dublanach, docent chemii rolniczej. (Ulica Kleinowska l. 3).

Maryan Lewakowski, doktor praw, urzędnik filii c. k. uprz. Zakładu kredytowego dla handlu i przemysłu, docent buchalteryi. (Ulica Sykstuska l. 56).

Józef K. Janowski, architekt cywilny, członek Rady król. stoł. miasta Lwowa, docent encyklopedyi budownictwa. (Rynek l. 3).

Roman Załoziecki, docent technologii oleju skalnego i wosku ziemnego, kierownik krajowej stacyi doświadczalnej dla przemysłu naftowego, chemik sądowy i rzeczoznawca dla spraw

karnych i cywilnych, komisarz egzaminacyjny dla kandydatów c. k kontroli technicznej gorzelń w c. k. Ministerstwie skarbu. (Ulica Sykstuska l. 56).

Stanisław Zdobnicki, inżynier c. k. kolei państwowych, docent encyklopedyi mechaniki i nauki o maszynach (Ul. Boimów l. 3).

Jan Blauth, starszy inżynier Wydziału krajowego, docent melioracyj rolnych. (Ulica Chrzanowskiej l. 3).

Kazimierz Acht, dyplomowany leśnik, c. k. lustrator lasów i dóbr państwowych, członek krajowej Rady kolejowej, docent encyklopedyi leśnictwa. (Ul. Małeckiego l 9).

Stanisław Prokopowicz, radca c. k. krajowej Dyrekcyi skarbu, docent ustaw akcyzowych (Ulica Skarbkowska l 43).

Kazimierz Miczyński, doktor filozofii, docent encyklopedyi rolnictwa i wybranych działów z nauki rolnictwa, redaktor „Rolnika“. (Ulica Mochnackiego l. 29).

Docenci prywatni.

Roman Wawnikiewicz, jak wyżej, docent technol. chemicznej.

Michał Kowalczuk, architekt i konces. budowniczy, docent historyi architektury, członek komisyi historyi sztuki Akademii umiejętności w Krakowie, członek komisyi dla egzaminów na budowniczych, członek Rady król. stoł. miasta Lwowa. (Ulica Kalecza l. 6).

Roman Załoziecki, jak wyżej.

Franciszek Dobrzyński, docent elektrotechniki. (Ulica Leona Sapiehy l. 9).

Kazimierz Acht, jak wyżej.

Zubrzycki Jan, architekt, inspektor biura budowniczego miejskiego w Krakowie, docent architektury.

Nauczyciele.

Jan Amborski, nauczyciel języka francuskiego. (Ulica Łyczakowska l. 21).

Albert Zipper, doktor filozofii, profesor w c. k. II. gimnazyum, lektor języka i literatury niemieckiej. (Ul. Brajerowska l. 7).

Józef Kropiwnicki, nauczyciel języka angielskiego. (Ulica Kalecza l. 6).

*

Kazimierz Koniński, nauczyciel języka włoskiego. (Plac Kapitulny l. 3).

Erazm Ludwik Veltzé, nauczyciel praktycznego prowadzenia ksiąg rachunkowych. (Ulica Krakowska l. 7).

Asystenci.

Przy katedrze Matematyki I.: **Łucyan Emil Böttcher.**
„ „ Matematyki II.: **Maksymilian Huber.**
„ „ Fizyki: **Bronisław Vopalka.**
„ „ Mineralogii: **Tytus Łazowski.**
„ „ Chemii ogólnej: I.: **Jan Novak.** II.: **Włodzimierz Baczyński.**
„ „ Technologi chemicznej: I.: **Wiktor Syniewski.** II.: **Karol Dziewoński.**
„ „ Mechaniki: **Tadeusz Gołogurski.**
„ „ Technologii mechanicznej: *vacat.*
„ „ Budowy maszyn: **Maryan Dziewoński.**
„ „ Geometryi wykreślnej: **Stanisław Rogus.**
„ „ Rysunków i modelowania: **Edward Lepszy.**
„ „ Geodezyi I. i II.: **Władysław Wojtan.**
„ „ Astronomii sferycznej i geodezyi wyższej: **Marcin Ernst.**
„ „ Budownictwa wodnego: *Vacat.*
„ „ Budowy dróg kolei żelaznych i tunelów: **Leon Groch.**
„ „ Budownictwa II.: **Alfred Zachariewicz.**
„ „ Budownictwa I.: **Kazimierz Świerczyński.**
„ „ Budowy mostów: **Karol Wątorek.**
„ „ Elektrotechniki: **Zdzisław Stanecki**, dr. fil.

Kancelarya c. k. Szkoły politechnicznej.

Rektor: **Gustaw Bisanz.**
Sekretarz: **Kazimierz Rosinkiewicz.**
Dyurnista: **Stanisław Bandur.**

Biblioteka c. k. Szkoły politechnicznej.

Kierownik: **Józef Rychter.**
Skryptor: **Antoni Jakubowski.**
Praktykant: **Urban Wareg - Massalski.**

Muzea c. k. Szkoły politechnicznej.

Muzeum Budownictwa I.

Kierownik: **Gustaw Bisanz.**
Asystent: **Kazimierz Świerzyński.**

Muzeum Budownictwa II. (Architektury).

Kierownik: **Julian Zachariewicz.**
Asystent: **Alfred Zachariewicz.**

Muzeum rysunków i modelowania.

Kierownik: **Leonard Marconi.**
Asystent: **Edward Lepszy.**

Muzeum geodezyi I. i II.

Kierownik: **Seweryn Widt.**
Asystent: **Władysław Wojtan.**

Muzeum budowy dróg i kolei żelaznych.

Kierownik: **Karol Skibiński.**
Asystent: **Leon Groch.**

Muzeum budowy mostów.

Kierownik: **Maksymilian Thullie.**
Asystent: **Karol Wątorek.**

Muzeum mechaniki teoretycznej.

Kierownik: **Tadeusz Fiedler.**
Atystent: **Tadeusz Gołogurski.**

Muzeum geometryi wykreślnej.

Kierownik: **Dr. Mieczysław Łazarski.**
Asystent: **Stanisław Rogus.**

Muzeum Budowy maszyn.

Kierownik: **Bogdan Maryniak.**
Asystent: **Maryan Dziewoński.**

Muzeum Technologii mechanicznej.

Kierownik: **Juliusz Jaxa Bykowski.**
Asystent: *Vacat.*

Muzeum i laboratoryum elektrotechniczne.

Kierownik: **Roman Dzieślewski.**
Asystent: **Dr. Zdzisław Stanecki.**

Muzeum i laboratoryum fizyczne.

Kierownik: **Dr. Kazimierz Olearski.**
Asystent: **Bronisław Vopalka.**

Muzeum i laboratoryum mineralogiczne i geologiczne.

Kierownik: **Julian Niedźwiedzki.**
Asystent: **Tytus Łazowski.**

Muzeum i laboratoryum chemii ogólnej.

Kierownik: **Dr. Stefan Niementowski.**
Asystent I.: **Jan Novak.**
Asystent II.: **Włodzimierz Baczyński.**

Muzeum i laboratoryum Technologii chemicznej.

Kierownik: **Bronisław Pawlewski.**
Asystent I.: **Wiktor Syniewski.**
Asystent II.: **Karol Dziewoński.**

Muzeum zoologii, botaniki i towaroznawstwa.

Kierownik: **Dr. Eustachy Wołoszczak.**

Obserwatoryum c. k. Szkoły politechnicznej i stacya meteorologiczna.

Kierownik: **Dr. Wacław Láska.**
Asystent: **Marcin Ernst.**

Muzeum Górnictwa nafty i wosku ziemnego.

Kierownik: **Leon Syroczyński.**

Muzeum melioracyi rolnych.

Kierownik: **Jan Blauth.**

Krajowe stacye doświadczalne.

Krajowa Stacya keramiczna.

Kierownik: **Edmund Krzen.**

Krajowa Stacya doświadczalna przemysłu naftowego.

Kierownik: **Roman Załoziecki.**

Służba c. k. Szkoły politechnicznej.

1 dozorca gmachów.

1 laborant katedry fizyki, a zarazem nadzorca przewodów gazowych i wodnych.

2 laborantów w laboratoryach chemicznych.

1 odźwierny.

1 sługa kancelaryjny.

2 służących bibliotecznych.

1 sługa gabinetu mineralogii i geologii, a zarazem p. o. laboranta tej katedry.

1 sługa przy katedrze elektrotechniki, a zarazem laborant tej katedry.

5 sług szkolnych

4 sług tymczasowych.

4 stróżów.

2 pomocników stróżów na czas pory zimowej.

SKŁAD

c. k. Komisyj egzaminacyjnych dla II. egzaminu państwowego.

1. Wydział Inżynieryi.

Prezes: **Józef Rychter** j. w.

Zastępca prezesa: **Maciej Cholewa-Moraczewski**, nadradca budownictwa c. k. Namiestnictwa.

Członkowie: **Andrzej Kędzior**, dyrektor krajowego biura melioracyjnego i profesorowie: **Zachariewicz, Bisanz, Skibiński, Thullie, Gostkowski, Widt**, j. w.

2. Wydział Budownictwa lądowego.

Prezes: **Julian Zachariewicz**, j. w.

Zastępca prezesa: **Juliusz Hochberger**, architekt, dyrektor urzędu budowniczego król. stoł. miasta Lwowa.

Członkowie: **Maciej Cholewa-Moraczewski**, j. w.

Profesor: **Gustaw Bisanz**, Docent: **Józef Janowski** j. w.

3. Wydział Budowy maszyn.

Prezes: **Jan. Nep. Franke**, c. k. inspektor krajowych szkół realnych i przemysłowych.

Zastępca prezesa: **Wacław Przetocki**, c. k. inspektor salin.

Członkowie: **Władysław Majewski**, inspektor c. k. kolei państwowych.

Adolf Wex, starszy inżynier c. k. kolei państwowej.

Profesorowie: **Juliusz Bykowski, Bogdan Maryniak, Tadeusz Fiedler.**

4. Wydział Chemii technicznej.

Prezes: **Bronisław Pawlewski**, j. w.

Zastępca prezesa: **Julian Niedźwiedzki**, j. w.

Członkowie: **Juliusz Mikolasz**, radny miasta, **Stanisław Szczepanowski**, poseł do Rady Państwa i Sejmu, **Dr. Roman Wawnikiewicz**, j. w., **Dr. Stefan Niementowski**, j. w.

SKŁAD

c. k. Komisyi egzaminacyjnej dla egzaminu państwowego

na kursie geometrów (mierniczych).

Prezes: **Seweryn Widt**, j. w.

Zastępca prezesa: *Vacat.*

Członkowie: **Józef Goetz**, c. k. starszy radca Dyrekcyi skarbu,

i Profesorowie: **Dr. Władysław Pilat**, j. w. **Dr. Wacław Láska**, j. w.

Statystyka słuchaczów c. k. Szkoły politechnicznej w roku nauk. 1897/8.

Liczba słuchaczów:						
Na Wydziale	nowo-immatrykulowanych	immatrykulowanych w ogóle	zwyczajnych	nad-zwyczajnych	gości	**Razem**
półrocze zimowe						
Inżynieryi wraz z kursem geom.	108	289	285	4	1	290
Budownictwa lądowego . .	11	34	31	3	—	34
Budowy maszyn	36	99	94	5	—	99
Chemii-technicznej	23	47	40	7	—	47
Razem	178	469	450	19	1	470
półrocze letnie 1897/8.						
Inżynieryi wraz z kursem geom.	7	277	271	6	1	278
Budownictwa lądowego . .	2	35	32	3	—	35
Budowy maszyn	1	93	89	4	1	94
Chemii technicznej	1	43	36	7	—	43
Razem	11	448	428	20	2	450

2. Podług metryki urodzenia pochodziło:

	półr. zim.	półr. let.
Z Galicyi	373 słuch.	366
z Śląska austryackiego . . .	3 „	3
z Bukowiny	5 „	3
z Czech	1 „	1
z Morawii	1 „	1
z Węgier i Siedmiogrodu . .	2 „	2
z Wks. Poznańskiego . . .	2 „	2
z Król. Polskiego i Rosyi .	79 „	69
z Włoch	2 „	2
z Rumunii	1 „	—
z Peru	1 „	1
Razem .	470 słuch.	450

3. Ze względu na narodowość i wyznanie religijne był rozdział słuchaczów następujący:

Narodowość	Wyznanie															
	rzk.		gr. k.		orm. kat.		ewan-gel.		gr. orjen.		mojż.		bezw.		Razem	
	Półrocze															
	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II	I	II
Polaków	380	372	9	4	3	3	4	4	—	—	49	43	1	1	446	427
Rusinów	—	—	21	21	—	—	—	—	1	1	—	—	—	—	22	22
Czechów	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—		1	1
Niemców	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
Razem	382	373	30	25	3	3	4	4	1	1	49	43	1	1	470	450

4. Wykaz pobieranych stypendyów:

Na Wydziale	Liczba słuchacz. pobierających stypendyum		Wysokość pobieranych stypendyów			
	półrocze					
	I	II	I		II	
			zł.	ct	zł.	ct.
Inżynier. z kurs. geom.	45	45	8787	—	8787	—
Budownictwa lądow.	3	3	520	—	520	—
Budowy maszyn . .	7	7	1342	50	1342	50
Chemii technicznej .	1	1	210	—	210	—
Razem	56	56	10859	50	10859	50

Kronika c. k. Szkoły politechnicznej w r. 1897/8.

1. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. przyzwala rozporządzeniem z dnia 5. maja 1897 l. 7177 kierownikowi rysunków technicznych p. Janowi Boguckiemu 300 zł. remuneracyi począwszy od r. n. 1897/8, jakoteż zwyczajną roczną dotacyę dla rysunków technicznych w kwocie 50 zł. i nadzwyczajną w kwocie 400 zł. w. a. (l. R. 724).

2. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. przyzwala rozporządzeniem z dnia 13. maja 1897 l. 3165 nadzwyczajną dotacyę 3000 zł. płatną w trzech ratach po 1000 zł. dla katedry miernictwa (geodezyi I. i II.) (l. R. 793.)

3. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. przyzwala rozporządzeniem z dnia 3. lipca 1897 l. 9176 dla katedry astronomii sferycznej i geodezyi wyższej zwyczajną dotacyę 200 złr. w. a. a nadzwyczajną 1000 złr. na r. 1900 podwyższa zwyczajną dotacyę dla obserwatoryum do kwoty 200 złr. i przyzwala nadzwyczajną dotacyę dla tegoż obserwatoryum na 1898 r. 240 złr., na 1899 r. 900 złr. (l. R. 820).

4. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. przyzwala rozporządzeniem z dnia 21. lipca 1897 l. 7371 500 złr. dodatku do dotacyi bibliotecznej płatnego w latach 1898, 1899, 1900 i zwyczajną dotacyę dla docentury melioracyj rolnych w kwocie 100 złr. w. a. (l. R. 828)

5. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. systemizuje rozporządzeniu z dnia 7. lipca 1897 l. 7374 dwie asystentury tj. przy katedrze matematyki I. i II. począwszy od r. n. 1898/9 (l. R. 836)

6. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. ogłasza rozporądzeniem z dnia 4. września 1897 l. 13720 przepisy egzaminu rządowego na kursie geometrów. (l. R. 848).

7. Wysokie c. k. Ministerstwo uwiadamia rozporządzeniem z dnia 28. października 1897 l. 27588 o Najwyższem postanowieniu z dnia 27. października w sprawie zamianowania dotychczasowego docenta górnictwa inż. Leona Syroczyńskiego nadzwyczajnym profesorem katedry encyklopedyi górnictwa, górnictwa nafty i głębokich wierceń. (l. R. 962).

8. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. uwiadamia rozporządzeniem z dnia 24. grudnia 1897 l. 32028 o Najwyższem postanowieniu w sprawie zamianowania nadzwyczajnego prof.

miernictwa inż. Seweryna Widta zwyczajnym profesorem tego przedmiotu (l. R. 9/98).

9. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. przyzwala rozporządzeniem z dnia 19. stycznia 1898 l. 32760 docentowi Romanowi Załozieckiemu remuneracyę 500 złr. w. a. za wykłady technologii nafty i wosku ziemnego począwszy od 1. stycznia 1899. (l. R. 279).

10. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. podwyższa rozporządzeniem z dnia 28. stycznia 1898 l. 2398 docentowi Stanisławowi Zdobnickiemu remuneracyę do kwoty 700 złr. w. a. za wykłady encyklopedyi mechaniki i nauki o maszynach począwszy od 1. stycznia 1899. (l. R. 403).

11. Wysokie c. k. Ministerstwo w. i o. podwyższa rozporządzeniem z dnia 24. stycznia 1898 l. 32615/97 Janowi Boguckiemu dotychczasową remunerucyę za prowadzenie rysunków technicznych do kwoty 400 złr. w. a. (l. R. 413).

Fundusz wycieczek naukowych.

Fundusz wycieczek naukowych ma za zadanie wspomagać pilnych a ubogich słuchaczów Szkoły politechnicznej, biorących udział w dorocznych wycieczkach naukowych.

Fundusz ten składa się ze stałej subwencyi Wysokiego c. k. Rządu wynoszącej rocznie 200 złr., oraz dobrowolnych składek tak członków Grona profesorów, jak i osób i instytucyj prywatnych.

Dochody tego funduszu były w r. 1897/8 następujące:

Pozostałość z r. 1896/7	168 zł.	32 ct.
Zasiłek rządowy	200 „	— „
Zasiłek Wydziału krajowego . . .	200 „	— „
Zasiłek galic. Kasy oszczędności . .	200 „	— „
Z puszki w Rektoracie	16 „	— „
Zwroty	42 „	— „
Z taks egzaminacyjnych (przepadłych)	145 „	— „
Razem .	971 zł.	32 ct.

Na tem miejscu składa Rektorat gorące podziękowanie wszystkim szlachetnym ofiarodawcom, którzy przyszli z pomocą w tej tak ważnej, a ze wszech miar pożytecznej dla ubogiej naszej młodzieży sprawie.

W roku bieżącym rozdzielono między słuchaczów kwotę 665 zł. 57 ct., pozostaje zatem w kasie na rok następny 306 zł. 32 ct.

Sala klubowa.

Do użytku ogółu młodzieży Szkoły politechnicznej oddaną jest sala Nr. 128 w parterze gmachu głównego. Sala ta przeznaczona na parlatoryum słuchaczów w godzinach wolnych od wykładów i zajęć w salach rysunkowych lub laboratoryach.

Sala klubowa oddana jest w zarząd Towarzystwu Bratniej pomocy słuchaczów Szkoły politechnicznej pod następującymi warunkami:

1. Wstęp do sali klubowej mają wszyscy słuchacze Szkoły politechnicznej, słuchacze obcych akademii przez tychże wprowadzeni i osoby przez Rektorat upoważnione (n. p. słuchacze w trakcie wpisu, goście).

2. Prawo zabraniania wstępu do sali klubowej przysługuje zarządowi sali klubowej; wykluczeni mają jednak prawo odwołać się do władzy akademickiej.

3 Sala klubowa może być otwarta codziennie od 8-mej rano do 9 tej wieczór; w razach wyjątkowych za zezwoleniem Rektora i dłużej.

4. Jakakolwiek czynność choćby zresztą dozwolona nie powinna przeszkadzać nauce w tutejszym zakładzie.

5. Gry w karty i wszelkie gry hazardowe są zabronione w sali klubowej.

6. Na wszystkie zgromadzenia słuchaczów Szkoły politechnicznej lub Towarzystwa Bratniej pomocy mające się odbyć w sali klubowej, ma być uzyskane zezwolenie Rektora Szkoły politechnicznej na 24 godzin przed zwołaniem zgromadzenia. Gdyby zgromadzenie zwołane być miało nie przez członków Bratniej pomocy, to zwołujący winni zawiadomić na 24 godzin przed zwołaniem zgromadzenia również i zarząd sali klubowej.

7. Zarząd sali klubowej może od wszystkich, którzy korzystają z urządzeń sali klubowej pobierać miesięcznie na utrzymanie tych urządzeń, jako to: sprzętów, przyborów do gier towarzyskich, dzienników, czasopism i t. p. najwyżej po 50 ct.

Oprócz tego wszyscy słuchacze mają prawo korzystania z kuchni Towarzystwa Bratniej pomocy za opłatą najwyżej 50 ct. miesięcznie.

3p
4a